

Паспорт Одеської області за 2025 рік

ОДЕСЬКА ОБЛАСТЬ
соціально-економічний паспорт
Обласний центр - місто-герой Одеса

I. Загальні відомості про Одеську область

Дата утворення: 27 лютого 1932 року.

Площа: 33,3 тис. км², 5,5% від території України.

Відстані: від м. Одеса до м. Києва залізницею – 652 км, автошляхом – 480 км.

Населення: на 1 січня 2026 року (*розрахунково*) – 2504,2 тис. осіб.

Клімат: вологий, помірно-континентальний, поєднує риси континентального і морського. Середньорічна температура коливається від 8,2 °С на півночі до 10,8 °С на півдні області. Загальна сума опадів 340-470 мм на рік. Взимку переважають північні і південно-західні вітри, влітку – північно-західні і північні. Південна половина області схильна до посух та суховіїв.

Географічні дані: область займає територію Північно-Західного Причорномор'я від гирла річки Дунай до Тилігульського лиману (морське узбережжя в межах області простягається на 300 км), а від моря на північ – на 200 – 250 км.

Гідрографічна мережа: річкова мережа області належить басейнам Чорного моря, Дністра, Південного Бугу. На території області налічують близько 200 річок довжиною понад 10 км. Головні річки: Дунай (з Кілійським гирлом), Дністер (з притокою Кучурган), Кодима і Савранка (притока Південного Бугу). У приморській смузі багато прісноводних (Кагул, Ялпуг, Катлабух) і солоних (Сасик, Шагани, Алібей, Бурнас) озер. Також на узбережжі знаходиться велика кількість лиманів, найбільші - Дністровський, Куяльницький і Хаджибейський.

Кордони: Одеська область розташована на крайньому південному заході України та межує з Вінницькою, Кіровоградською, Миколаївською областями, а також з Республікою Молдова та Румунією.

Кількість адміністративних одиниць, населених пунктів та рад: область у своєму складі має 19 міст, 33 селища міського типу, 1122 сільських населених пункти. Районних рад – 7; рад територіальних громад – 91, у тому числі: міських рад – 19; селищних рад – 25; сільських рад – 47.

II. Історична довідка про адміністративно-територіальний устрій та економічний стан регіону XIX століття

Систематичне заселення та господарське освоєння території, на якій розташована Одеська область, почалось на початку XIX століття. До середини 30-х років переселенський рух носив в основному землеробський характер, однак швидке зростання міст та зменшення вільних резервів державних земель посилили роль неземлеробського міграційного руху в міста.

У першій половині XIX ст. Північно-Західне Причорномор'я виконувало функції транзитної території, через яку проходив на експорт український хліб. Надзвичайно важливим чинником, який сприяв господарському освоєнню та заселенню краю, було будівництво на території нинішньої Одеської області залізниць.

Необхідність господарського освоєння багатого на агрокліматичні ресурси та вигідно розміщеного в економіко-географічному відношенні краю сприяло тому, що уряд почав роздавати величезні земельні ділянки також і іноземним поселенцям (німці, болгари). Їхні поселення розташовувались в приморських районах (теперішні Комінтернівський, Овідіопольський, Біляївський), а також на Ізмаїльщині. Переселенці створювали цілі округи, вони отримали для себе права «іноземних колоністів» і пільгові умови заселення.

Приток робочої сили мав вирішальний вплив на зростання міських поселень та портових центрів. Вздовж торгових трактів виникали невеликі міські поселення, які набували функцій місцевих центрів торгівлі зерном. В них також починають розвиватися різні ремесла, а в деяких з'являються фабрично-заводські підприємства (Балта, Ананьїв та ін.).

Наприкінці XIX ст. в Одесі було майже 500 промислових підприємств, на яких працювало 16 тис. робітників. Будувались вовняні фабрики, було налагоджене виробництво канатів, розвивався рибний промисел, виноробство, борошномельне виробництво, сільськогосподарське машинобудування та морський транспорт.

XX століття

Довоєнні та воєнні часи (1932-1944 роки)

Адміністративно-територіальний устрій. Одеська область була утворена 27 лютого 1932 року Постановою IV позачергової сесії Всеукраїнського центрального виконавчого комітету, яка була опублікована у «Збірнику законів і розпоряджень Робітничо-селянського Уряду України» від 29.02.1932 № 5.

На той час Одеська область включала частини територій нинішніх Кіровоградської, Херсонської та Миколаївської областей. До її складу входили чотири міста, безпосередньо підлеглі області (Одеса, Кіровоград, Миколаїв, Херсон), і 46 районів: Анатоліївський (Тилігуло-Березанський), Андрієво-Іванівський, Антоно-Кодинцівський (Комінтернівський), Арбузинський, Баштанський, Березівський, Бериславський, Біляївський, Благоєвський, Бобринецький, Велико-Висківський, Велико-Олександрівський, Вільшанський, Вознесенський, Голованівський, Голо-Пристианський, Гросулівський, Грушківський, Добровеличківський, Доманівський, Жовтневий, Зельцький, Знам'янський,

Калініндорфський, Карл-Лібкнехтівський, Каховський, Кривоозерський, Любашівський, Ново-Архангельський, Ново-Бузький, Ново-Миргородський, Ново-Одеський, Ново-Український, Очаківський, Первомайський, Роздільнянський, Скадовський, Снігурівський, Спартаківський, Троїцький, Устинівський, Фрунзівський (Захаріївський), Хмелівський, Хорлівський, Цебриківський та Цюрупинський.

У лютому 1932 року Біляївський район був розформований і його територія повністю приєднана до території Одеської міськради. З частини території Бобринецького району (13 сілрад) був утворений Братський район, з частини території Любашівського району (14 сілрад) – Велико-Врадіївський район.

Постановами ВУЦВК від 22 січня і 17 лютого 1935 року ряд районів на Україні були укрупнені. Зокрема, до утворених районів Одеської області додалося ще 20: Афіамський, Біляївський, Благодатнівський, Березнегуватський, Володимирський, Варварівський, Вітязевський, Горностаївський, Гайворонський, Єланецький, Єлізаветградківський, Мостовський, Мало-Висківський, Ново-Воронцовський, Привільнянський, Піщано-Бродський, Тишківський, Чаплинський, Ширяївський, Янівський. Указами Президії Верховної Ради СРСР від 22 вересня 1937 року та 10 січня 1939 року низка районів була виключена зі складу Одеської області та передана до Миколаївської і Кіровоградської областей.

У 1938 році були скасовані Зельцьський район з передачею його території до складу Роздільнянського району, Спартаківський район – до Роздільнянського та Біляївського районів, Благоївський район – до Комінтернівського та Янівського районів, Карл-Лібкнехтівський район – до Березівського району Одеської області та Варварівського району Миколаївської області.

У зв'язку з Указом Президії Верховної Ради СРСР від 10 січня 1939 року стосовно утворення Кіровоградської області були передані в новостворену область наступні райони: Тишківський, Хмелівський, Піщано-Бродський, Ново-Архангельський, Добровеличківський, Мало-Висківський, Велико-Висківський, Ровнянський, Ново-Український і Ново-Миргородський.

У серпні 1940 року з утворенням Молдавської Радянської Соціалістичної республіки до Одеської області відійшли такі райони колишньої Автономної Молдавської Радянської Соціалістичної республіки: Ананьївський, Котовський, Піщанський, Балтський, Чорнянський, Валегоцулівський, Кодимський і Красноокнянський.

Таким чином, перед Великою Вітчизняною війною Одеська область поділялася на такі райони: Андрієво-Іванівський (Андре-Іванівський), Арбузинський, Ананьївський, Балтський, Біляївський, Березівський, Благодатневський, Братський, Велико-Врадіївський, Валегоцуловський, Веселинівський, Вільшанський, Вознесенський, Гайворонський, Голованівський, Гросуловський, Доманівський, Грушківський, Жовтневий, Комінтернівський, Кодимський, Котовський, Красноокнянський, Кривоозерський, Любашівський, Мостовський, Овідіопольський, Одеський, Первомайський, Роздільнянський, Савранський, Троїцький, Фрунзівський, Цебриківський, Чернянський, Ширяївський і Янівський.

30 серпня 1941 року відповідно до німецько-румунського договору на окупованій Німеччиною і Румунією території півдня України була утворена нова адміністративно-територіальна одиниця – Губернаторство Трансністрія, до якої увійшли вся Одеська область, частини Вінницької і Миколаївської областей, лівобережна частина Молдавії.

Економічний стан. Під час утворення Одеської області значними темпами розвивався економічний потенціал області. Створювались нові підприємства, а старі технологічно оновлювались.

У 1932 році промисловість Одеської області була представлена машинобудуванням, суднобудуванням, виробництвом будматеріалів, деревообробною, текстильною, хімічною і харчовою промисловістю. В Одесі діяли такі підприємства як канатний завод, джгутова фабрика, Одеська сукняна фабрика, що належали до текстильної промисловості, завод Жовтневої революції, Одеський завод Марті, що належали до металообробної промисловості, Одеський завод шампанських вин, підприємства харчової промисловості м. Одеси. У районах області харчову промисловість представляли фабрики кустарного типу, за винятком трьох великих цукроварень.

Сільське господарство було основною за обсягом виробництва й зайнятості трудових ресурсів галуззю матеріального виробництва в області. У 1932 році на території Одеської області працювало 89 машинно-тракторних станцій, які мали на озброєнні майже 5 тис. тракторів та іншу сільськогосподарську техніку, організувалися колгоспи і радгоспи.

У 1930-х роках в Одеській області вирощували пшеницю, кукурудзу, соняшник, цукрові буряки (у північній частині) та ін. Впроваджувалися посіви на поливних землях. Культивувалися ефіроолійні культури (казанлицька і червона троянди, ірис, лаванда, шавлія мускатна), тютюн, гірчиця, лікарські рослини, південні коноплі та овочево-баштанні культури: томати, баклажани, кабачки, огірки, перець, дині, кавуни. Поширювалися сади та виноградники. Вирощували абрикоси, вишні, черешні, сливи; зерняткові: яблуні, груші. Тваринництво мало молочно-м'ясний напрям, також розвивалося птахівництво, свинарство, вівчарство.

Соціальна сфера. Поряд з розвитком промисловості та сільського господарства вирішувались питання соціального розвитку. На території Одеської області у 1935 році функціонували близько 10 курортів, які забезпечували населення гарними умовами лікування та якісним відпочинком. На Одеських курортах з великим успіхом вживалися для лікування серцевих хворих газовані (вуглекислі та кисневі) морські ванни. Найбільш популярним було лікувальне мінеральне джерело «Куяльник» – Куяльницька грязелікарня була найбільшою у Радянському Союзі, а на Куяльницькому курорті існувало 10 санаторіїв. В Одесі діяло два науково-дослідних інститути: Інститут курортології і бальнеології та Інститут туберкульозний.

На кінець 1937 року практично всі діти шкільного віку в Одеській області були охоплені навчанням. У селах було здійснене загальнообов'язкове початкове навчання, в містах – семирічне. В містах і селах будувалися нові шкільні приміщення, відкривалися нові школи. Тільки за 1932-1937 роки кількість середніх шкіл збільшилася у 8,4 рази.

В 1940-1941 навчальному році на Одещині діяли 1143 школи. Створювалися позашкільні освітньо-виховні заклади. Розвивалась вища освіта.

Значного розвитку у 30-40 роках набула сільськогосподарська наука. На базі Одеської сільськогосподарської станції було створено Український генетико-селекційний інститут, на базі виноробної дослідної станції – Український науково-дослідний інститут ім. В.Є. Таїрова. Усього на Одещині напередодні війни діяло 20 науково-дослідних інститутів.

Післявоєнні часи (1944-1991 роки)

Адміністративно-територіальний устрій. Постановою Президії Верховної Ради СРСР від 30 березня 1944 року Миколаївська область була розділена на Миколаївську і Херсонську, у зв'язку з чим від Одеської до Миколаївської області відійшли райони: Арбузинський, Благодатненський, Братський, Вознесенський та Веселинівський.

У 1944-1945 роках Гросулівський район був перейменований на Великомихайлівський, Валегоцулівський – на Долинський, Янівський – на Іванівський. З Андре-Іванівського району було виділено новий район – Миколаївський.

Остаточні межі Одеської області сформувались у лютому 1954 року, коли за Указом Президії Верховної Ради відбулась зміна тодішніх територіальних меж України. Від Одеської області відійшло 9 районів до Миколаївської та Кіровоградської областей, водночас до неї влилися усі райони колишньої Ізмаїльської області. В результаті територія області значно розширилась, зросла чисельність населення та кількість національностей.

У листопаді 1957 року Долинський, Піщанський та Троїцький райони були ліквідовані і їх територія розподілена між районами Ананьївським (9 сільрад), Балтським (3 сільради), Котовським (3 сільради), Любашівським (3 сільради), Савранським (6 сільрад) і Ширяївським (1 сільрада). Райцентр Лиманського району був перенесений з Лиманського в Білгород-Дністровський, який був раніше містом обласного значення, і район отримав назву Білгород-Дністровського.

Внаслідок об'єднання Чернянського і Красноокнянського районів у червні 1958 року було створено Красноокнянський район. Вилкове з обласного значення перейшло до районного і було включене до складу Кілійського району.

У січні 1959 року були ліквідовані райони Андрієво-Іванівський з передачею його території до складу Миколаївського району, Жовтневий – з передачею території у Березівський, Цебриківський і Ширяївський райони. Райцентр Суворівського району був перенесений з с. Суворового в Ізмаїл, який був раніше містом обласного значення, і район отримав назву Ізмаїльського. 7 сільрад, підпорядкованих Ізмаїльській міськраді, були передані в Ізмаїльський район.

На 1960 рік Одеська область складалася з 31 району: Ананьївський, Арцизький, Балтський, Біляївський, Березівський, Боградський, Білгород-Дністровський, Бородинський, Великомихайлівський, Іванівський, Ізмаїльський, Кілійський, Кодимський, Комінтернівський, Котовський, Красноокнянський, Любашівський, Миколаївський, Новоіванівський, Овідіопольський, Одеський, Роздільнянський, Ренійський, Савранський, Саратський, Старокозацький,

Тарутинський, Татарбунарський, Фрунзівський, Ширяївський, Цебриківський.

У січні 1963 року Указом Президії Верховної Ради УРСР місто Котовськ було віднесено до міст обласного значення.

Економічний стан. Складним для Одещини був період відновлення господарства, яке було зруйноване внаслідок війни. У жовтні 1944 року відновились планові перевезення військових та народногосподарських вантажів на лініях Одеса – Поті – Батумі, Одеса – Констанца – Варна, Одеса – порти Дунаю. Поновлено залізничний рух на лініях Одеса – Київ та Одеса – Москва. На початку 1945 року вантажообіг Одеського порту досяг довоєнного рівня. Швидко була введена в дію Одеська залізниця.

Відновлювався один з найбільших на Чорному морі судноремонтний завод ім. 50-річчя Радянської України. На кінець 1946 року Одеський порт перевищив довоєнний рівень за обсягами оброблених вантажів.

Заводи ім. Жовтневої революції, ім. Січневого повстання, «Червоної гвардії», ім. Старостіна, суперфосфатний та інші почали постачати народному господарству верстати, тракторні плуги, підйомні крани, лебідки для вугільних шахт, електровагоноваги для металургійної промисловості, суперфосфат, сірчану кислоту. За виробництвом промислової продукції Одещина у 1947 році зайняла 2 місце в Україні.

У 1948 році за урожайністю та валовим збором зернових культур область перевищила показники довоєнного, 1940 року. За 2 роки післявоєнної п'ятирічки в області було відновлено та введено в експлуатацію майже 400 заводів та фабрик. Виробництво промислової продукції у порівнянні з 1945 роком збільшилось у 12 разів. До кінця 50-х років у народному господарстві області відбулись якісні зміни, розвиток отримали перспективні галузі промисловості. Побудовано нові та реконструйовано діючі промислові підприємства, виконаний великий обсяг робіт з механізації і автоматизації виробничих процесів. В цей період підприємства машинобудування освоїли випуск нових типів машин та устаткування: шахтних та гірничо-рудних лебідок, кранів на пневматичній ході, холодильних установок, ковальсько-пресових машин, приводів та засобів автоматики, устаткування та апаратури для газоплазменої обробки металів та металізації виробів, верстатів і машин високої точності та продуктивності.

Було побудовано 25 нових вокзалів, у тому числі на станціях Котовськ, Мардарівка, Роздільна, Сербка та інших. 12 липня 1952 року відбулось відкриття нового вокзалу станції Одеса – Головна.

У 1958 році 5 одеських підприємств – завод ім. Кірова, ім. Січневого повстання, «Кінап», ім. Жовтневої революції, «Холодмаш» – з успіхом демонстрували свої досягнення на Всесвітній промисловій виставці у Брюсселі (Бельгія) та на виставці в Осаці (Японія). До середини 60-х років закінчилась реконструкція та технічне переоснащення майже усіх промислових підприємств області. Були введені у дію 35 нових заводів та фабрик.

У післявоєнний час значними промисловими центрами, крім Одеси, стали Ізмаїл, Балта, Ананьїв, Білгород-Дністровський, Котовськ, Роздільна та багато інших населених пунктів області. Так, наприклад, судноремонтний завод, який виріс в Ізмаїлі на місці старих майстерень, став одним з найсучасніших підприємств

Міністерства морського флоту СРСР. У 1965 році в Ізмаїлі був введений в дію целюлозний комбінат, який був озброєний найсучаснішим устаткуванням. У Балті в результаті реконструкції швейного виробництва була створена велика швейна фабрика, реконструйований меблевий комбінат. У Котовську виріс великий комплексно-механізований цукровий завод.

Після 1965 року будівництво великих промислових об'єктів в області у масовому порядку вже не велось. У 60-ті роки були введені в дію крупні електротехнічні («Електронмаш» – 1966 рік) і верстатобудівні («Мікрон» – 1967 рік) підприємства машинобудування та інші.

У 80-ті роки продовжувалося введення в дію нових промислових підприємств, зокрема, з вироблення продукції кінцевого споживання.

Важливою галуззю, яка визначила спеціалізацію Одещини, став морський транспорт. У період 50-70 років тут відбулись великі перетворення. Був розширений і реконструйований Одеський порт, відкритий новий морський вокзал з пасажирським комплексом. Розгорнулось будівництво Білгород-Дністровського порту. Високими темпами розвивався морський транспорт: обсяги вантажів настільки зросли, що виникла необхідність у спорудженні поблизу Одеси ще одного морського порту. Такий порт, який назвали Іллічівським, був побудований на Сухому Лимані, в 30 км від Одеси.

Значною подією для Одещини та країни став початок будівництва у 1973 році на березі Григорівського лиману порту з перевалки хімічних вантажів, який з часом став одним з найбільших портів у країні. Одночасно тут були побудовані місто та велике хімічне підприємство – Одеський припортовий завод, який став одним з флагманів економіки регіону.

Соціальна сфера. За 70-80-ті роки помітно виріс культурний та науково-технічний потенціал. Колективи вузів, науково-дослідницьких установ та конструкторських бюро, Південного наукового центру Академії наук України вирішують найважливіші проблеми в області суспільних наук і техніки, медицини та астрономії, селекції сільськогосподарських культур, біології південних морів та мікробіології, хімії та фізики.

Роки незалежності

В перші роки незалежності України відбулися зміни в адміністративно-територіальному устрої Одеської області: 03.02.1993 Постановою Верховної Ради № 2989-ХІІ смт Южне Суворовського району м. Одеса віднесено до категорії міст обласного значення, а смт Теплодар Центрального району м. Одеса – Постановою Верховної Ради від 17 червня 1997 року № 353/97-ВР.

Для розширення зовнішньоекономічних зв'язків регіону та країни законами України від 23.03.2000 було створено спеціальні економічні зони «Рені» (№ 1605-III) строком на 30 років та «Порто-франко» (№1607-III) строком на 25 років.

У 2000 році м. Одеса ввійшло до Міжнародної асамблеї столиць і великих міст СНД.

З метою розвитку міжнародного співробітництва Одеська область стала дійсним членом таких європейських організацій:

1. Асамблея європейських регіонів (з 1992 року) – створена в 1985 році та є політичною формою організації регіонів Європи і представником їх інтересів на європейському і міжнародному рівнях, до складу якої входять 270 регіонів-членів з 33 країн та 16 міжрегіональних організацій.

2. Робоча співдружність придунайських країн (з 1994 року) – створена у 1990 році, метою якої є сприяння співробітництву її членів для розвитку Дунайського регіону в інтересах його жителів та мирного співробітництва в Європі. До складу входять 24 регіони з 11 країн.

3. Єврорегіон «Нижній Дунай» (з 1998 року) – створено в 1998 році та є формою прикордонного співробітництва між територіальними громадами або місцевими органами влади України, Румунії та Республіки Молдова, розташованими у прикордонній зоні, в якій сторони беруть участь у загальних заходах, що проводяться у відповідності до національних законодавств і норм міжнародного права. До складу входять Одеська область (Україна), райони Кагул та Кантемір (Республіка Молдова), повіти Бреїла, Галац, Тульча (Румунія).

4. Асоціація європейських прикордонних регіонів (з 2001 року) – створена у 1971 році. Її членами є близько 90 регіонів та регіональних інституцій Європи. Одеська область є членом даної Асоціації як один з регіонів у складі Єврорегіону «Нижній Дунай».

5. Конференція приморських регіонів Європи (з 2004 року) – створена в 1973 році з метою сприяння розвитку морських периферійних регіонів. Членами організації є 161 регіон з 28 країн Європи.

6. Асамблея європейських виноробних регіонів (з 2004 року) – створена у 1988 році з метою сприяння загальним інтересам виноробних регіонів в європейській і світовій економіці та підвищення культури вина у суспільстві. Членами Асамблеї є 70 регіонів, що представляють майже всі країни так званої «Великої Європи». Метою участі Одеської області є демонстрація досягнень підприємств виноробної і алкогольної промисловості, сприяння просуванню і впровадженню інноваційних технологій у виробництво алкогольних напоїв.

7. Асоціація транскордонного співробітництва «Єврорегіон Нижній Дунай» (з 2008 року) – створена у 2008 році під час засідання Ради Єврорегіону «Нижній Дунай» у м. Одеса. Серед основних завдань: стабільний розвиток адміністративно-територіальних одиниць, що входять до складу Асоціації; розробка стратегій, програм, навчань та досліджень, які сприятимуть транскордонному співробітництву та постійний розвиток транспортної інфраструктури і комунікацій в прикордонних регіонах та між ними.

III. Сучасний стан Одеської області

Клімат та природні ресурси

Клімат вологий, помірно континентальний. У цілому клімат поєднує риси континентального і морського. Зима м'яка, малосніжна і нестійка; середня температура січня від -2 °С на півдні до -5 °С на півночі. Для весни характерні похмура погода, тумани у зв'язку з охолоджуючим впливом моря. Літо переважно спекотне, сухе; середня температура липня від 21 °С на північному заході до 23 °С на півдні, максимальна до 36-39 °С (в останні роки і більше). Осінь тривала, тепліше

весни, в основному хмарна. Середньорічна температура коливається від 8,2 °С на півночі до 10,8 °С на півдні області. Загальна сума опадів 340-470 мм на рік, головним чином випадають влітку (часто у вигляді злив). Число годин сонячного сяйва приблизно 2200 на рік. Тривалість вегетаційного періоду 168-210 діб із загальною сумою температур від 28 °С до 34 °С.

Взимку переважають північні і південно-західні вітри, влітку – північно-західні і північні. Південна половина області схильна до посух, курних бурь, суховіїв.

Розвідані попередньо чи оцінені прогнозно понад 160 родовищ твердих корисних копалин (піски, суглинки, гравій, галька, граніти, вапняк, нафта, природний газ, залізна руда, фосфорити, кольорові метали, золото, кам'яне та буре вугілля, лікувальні грязі та ін.), але основна частина розвіданих родовищ знаходиться на орних землях.

До місцевих корисних копалин, які використовуються в промисловості, відносяться і мінеральні підземні води. Найбільш відома лікувальна хлоридно-натрієва мінеральна вода «Куяльник», видобуток якої ведеться в межах Одеського промвузла. Столові слабомінералізовані води видобуваються в містах Ізмаїл, Балта, Білгород-Дністровський та інших.

Адміністративно-територіальний устрій та склад населення

Одеська область – приморський і прикордонний регіон України, розташований на південному заході країни, з територією 33,3 тис. км², що становить 5,5 % території України.

Одеська область утворена 27 лютого 1932 року. Адміністративний центр регіону – місто Одеса одне з найбільших міст України, важливий транспортний, індустріальний, науковий, культурний і курортний центр.

На 1 січня 2026 року населення області (розрахунково) становить 2504,2 тис. осіб.

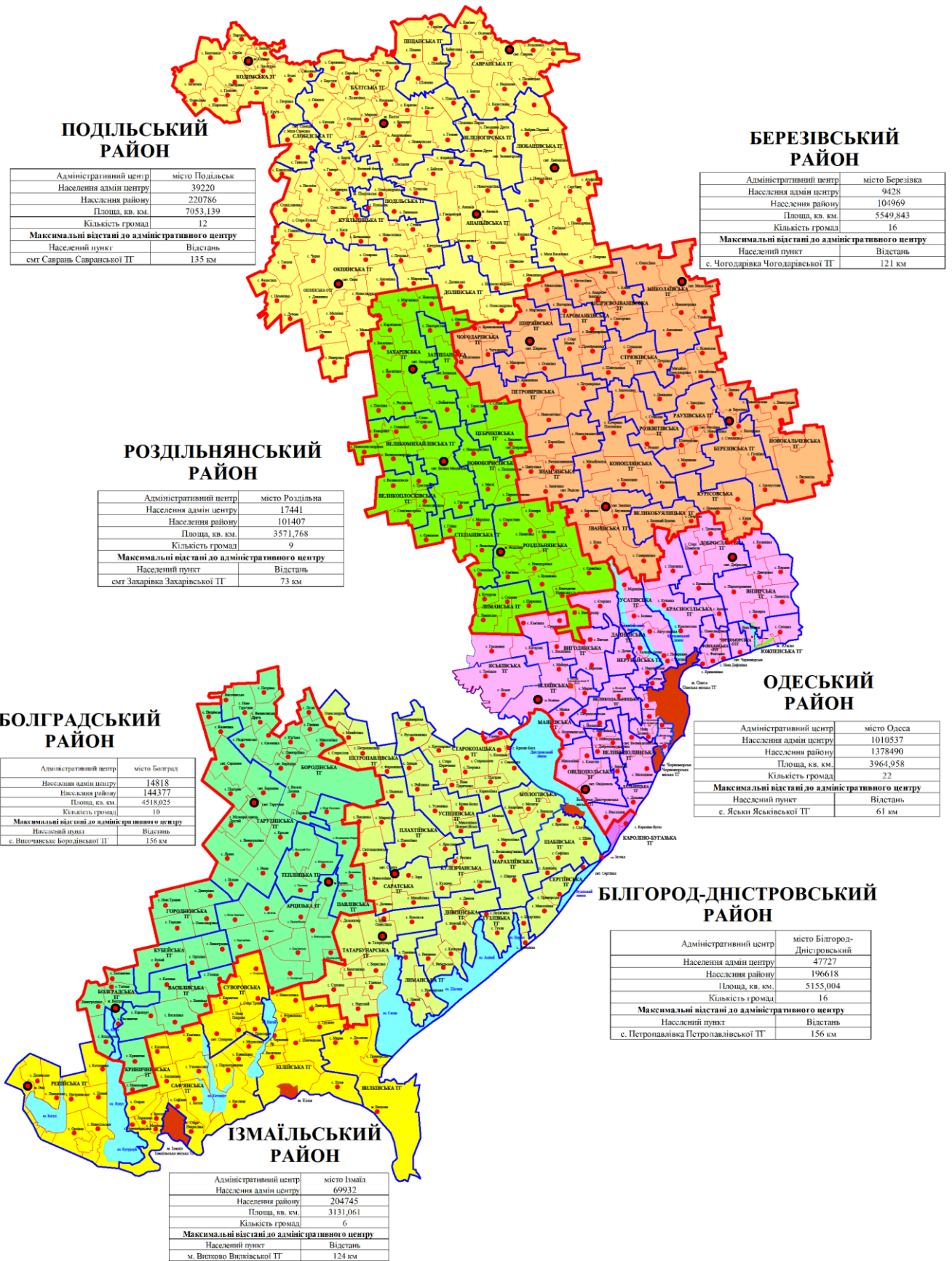
Національний склад населення (на 01.01.2022): – українці – 62,8 %; росіяни – 20,7 %; болгары – 6,1 %; молдавани – 5,0 %.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27.05.2020 № 623-р «Про затвердження перспективного плану формування територій громад Одеської області», затверджено перелік спроможних територіальних громад, яким передбачено функціонування на Одещині 91 територіальної громади (ТГ) – 19 міських ТГ, 25 селищних ТГ та 47 сільських ТГ.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 26.11.2025 № 1319-р «Про внесення змін у додаток до розпорядження Кабінету Міністрів України від 12.06.2020 № 720», змінено назви територіальних громад Одеської області.

КАРТА ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД З ПОКРИТТЯМ УСІЄЇ ТЕРИТОРІЇ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ ТА ПОЗНАЧЕННЯМ МЕЖ НОВОУТВОРЕНИХ АДМІН РАЙОНІВ

ПОДІЛЬСЬКИЙ РАЙОН

Адміністративний центр	місто Подільськ
Населення адмін центру	39220
Населення району	220786
Площа, кв. км.	7053,139
Кількість громад	12
Максимальні відстані до адміністративного центру	
Населений пункт	Відстань
смт Саврань Савранської ТГ	135 км

БЕРЕЗІВСЬКИЙ РАЙОН

Адміністративний центр	місто Березівка
Населення адмін центру	9428
Населення району	104969
Площа, кв. км.	5549,843
Кількість громад	16
Максимальні відстані до адміністративного центру	
Населений пункт	Відстань
с. Чогодарівка Чогодарівської ТГ	121 км

РОЗДІЛЬНЯНСЬКИЙ РАЙОН

Адміністративний центр	місто Роздільна
Населення адмін центру	17441
Населення району	101407
Площа, кв. км.	3571,768
Кількість громад	9
Максимальні відстані до адміністративного центру	
Населений пункт	Відстань
смт Захарівка Захарівської ТГ	73 км

БОЛГРАДСЬКИЙ РАЙОН

Адміністративний центр	місто Болград
Населення адмін центру	14818
Населення району	144377
Площа, кв. км.	4518,025
Кількість громад	19
Максимальні відстані до адміністративного центру	
Населений пункт	Відстань
с. Височинське Бороднянської ТГ	156 км

ОДЕСЬКИЙ РАЙОН

Адміністративний центр	місто Одеса
Населення адмін центру	1010537
Населення району	1378490
Площа, кв. км.	3964,958
Кількість громад	22
Максимальні відстані до адміністративного центру	
Населений пункт	Відстань
с. Яськи Яськівської ТГ	61 км

БІЛГОРОД-ДНІСТРОВСЬКИЙ РАЙОН

Адміністративний центр	місто Білгород-Дністровський
Населення адмін центру	47727
Населення району	196618
Площа, кв. км.	5155,004
Кількість громад	16
Максимальні відстані до адміністративного центру	
Населений пункт	Відстань
с. Петропавлівка Петропавлівської ТГ	156 км

ІЗМАІЛЬСЬКИЙ РАЙОН

Адміністративний центр	місто Ізмаїл
Населення адмін центру	69932
Населення району	204745
Площа, кв. км.	3131,061
Кількість громад	6
Максимальні відстані до адміністративного центру	
Населений пункт	Відстань
м. Вілково Вілківської ТГ	124 км

Постановою Верховної Ради України від 17.07.2020 № 807-IX «Про утворення та ліквідацію районів» утворено в Україні 136 районів, у т. ч. в Одеській області – 7, а саме:

Березівський район у складі територій 16 ТГ – Березівської міської, Миколаївської та Раухівської селищних, Великобуялицької, Знам'янської, Іванівської, Коноплянської, Курісовської, Новокальчевської, Петровірівської, Розквітівської, Старомаяківської, Стрюківської, Чернівська, Чогодарівської та Ширяївської сільських територіальних громад.

Білгород-Дністровський район у складі територій 16 ТГ – Білгород-Дністровської та Татарбунарської міських, Саратської та Сергіївської селищних, Дивізійської, Кароліно-Бугазької, Кулевчанської, Лиманської, Маразліївської, Мологівської, Петропавлівської, Плахтіївської, Старокозацької, Тузлівської, Успенівської, Шабівської сільських територіальних громад.

Болградський район у складі територій 10 ТГ – Арцизької та Болградської міських, Бессарабської та Буджацької селищних, Василівської, Городненської, Криничненської, Кубейської, Павлівської, Теплицької сільських територіальних громад.

Ізмаїльський район у складі територій 6 ТГ – Вилківської, Ізмаїльської, Ренійської та Кілійської міських, Катлабузької селищної, Саф'янської сільської територіальних громад.

Одеський район у складі територій 22 ТГ – Одеської, Біляївської, Південнівської, Теплодарської, Чорноморської міських, Авангардівської, Великодолинської, Доброславської, Овідіопольської, Таїровської, Чорноморської селищних, Великодальницької, Вигодянської, Визирської, Дальницької, Дачненської, Красносільської, Маяківської, Нерубайської, Усатівської, Фонтанської, Ясківської сільських територіальних громад.

Подільський район у складі територій 12 ТГ – Ананьївської, Балтської, Кодимської, Подільської міських, Зеленогірської, Любашівської, Окнянської, Савранської, Слобідської селищних, Долинської, Куяльницької, Піщанської сільських територіальних громад.

Роздільнянський район у складі територій 9 ТГ – Роздільнянської міської, Великомихайлівської, Затишанської, Захарівської, Лиманської, Цебриківської селищних, Великопосківської, Новоборисівської, Степанівської сільських територіальних громад.

Загальна характеристика сучасного стану економіки регіону

Промисловий комплекс Одеської області залишається важливою складовою економіки регіону, однак функціонує в умовах постійних воєнних ризиків та логістичних обмежень. Структуру промисловості формують підприємства харчової та переробної галузей, машинобудування, хімічного виробництва, легкої та деревообробної промисловості. Провідною традиційно залишається харчова галузь – виробництво олії, виноробна продукція, переробка фруктів і овочів, сокова продукція, які орієнтовані як на внутрішній ринок, так і на експорт. Водночас робота підприємств суттєво залежить від функціонування портової інфраструктури та безпекової ситуації в регіоні.

В умовах повномасштабної збройної агресії підприємства Одещини зазнали значних втрат через обстріли енергетичної та портової інфраструктури, перебої з електропостачанням, ускладнену логістику, кадровий дефіцит та зниження платоспроможного попиту. Частина виробництв була змушена скоротити обсяги діяльності або тимчасово призупинити роботу. Разом з тим бізнес регіону продовжує забезпечувати надходження до бюджетів усіх рівнів, зберігати робочі місця, підтримувати соціальну стабільність та долучатися до допомоги Збройним Силам України.

У січні-листопаді 2025 року індекс промислової продукції негативний, сповільнення динаміки відбувалось через суттєві пошкодження енергетичної інфраструктури, перебої у постачанні електроенергії, логістичні проблеми, руйнування (пошкодження) засобів виробництва деяких суб'єктів господарювання в умовах систематичних ракетних та дронівих ударів ворога.

Найвагоміший внесок у промислове виробництво традиційно забезпечують підприємства харчової промисловості (понад 38%), енергетичного комплексу (близько 30%), машинобудування, металургії та виробництва неметалевої мінеральної продукції

Позитивну динаміку також демонструють окремі сегменти промисловості, зокрема легка промисловість, машинобудування, а також виробництво гумових і пластмасових виробів. Це свідчить про поступове відновлення виробничих ланцюгів, адаптацію підприємств до нових ринкових умов і розширення номенклатури продукції, що виготовляється в регіоні.

Підприємства впроваджують енергоощадні технології, переходять на альтернативні джерела енергії, розширюють співпрацю з міжнародними партнерами, залучають інвестиції у відновлення та модернізацію виробництва. Важливим напрямом залишається розвиток малих і середніх переробних підприємств, орієнтованих на внутрішній ринок і продукцію з високою доданою вартістю.

Частка підприємств Одеської області в загальному експорті товарів України становила 3,8%, в імпорті товарів – 3,6% (січень-вересень 2025 року).

Для забезпечення стійкості розвитку підприємництва, реалізації інвестиційних та інноваційних проєктів в умовах воєнного стану на державному й місцевому рівнях у 2025 році діяв широкий спектр інструментів підтримки

бізнесу, пріоритетними серед яких є низка програм, спрямованих на розвиток і масштабування бізнесу та створення нових робочих місць.

Одним із ключових інструментів підтримки мікро-, малого та середнього бізнесу є державна програма «Доступні кредити 5-7-9%». Популярність і затребуваність цієї програми серед підприємців пояснюються не лише вигідними умовами кредитування, а й її актуальністю у період економічних викликів під час війни. В Одеській області в рамках цієї програми укладено 8592 кредитних договорів на суму понад 32,4 млрд грн.

З метою підтримки розвитку підприємництва, реалізації інвестиційних та інноваційних проєктів на регіональному рівні впродовж 2025 року проводилась робота щодо популяризації чинних програм державної підтримки бізнесу.

Так, питання отримання грантів за рахунок коштів державних програм розглядалося в рамках:

- Міжнародного Бессарабського економічного форуму, який зібрав понад 300 учасників (24.05.2025, м. Болград);

- Форуму єдності: Одещина — спільний вектор влади та бізнесу. Захід об'єднав понад 100 учасників (27.06.2025, м. Одеса);

- щотижневих зустрічей на онлайн-платформи «Діалог влади та бізнесу», започаткованих на виконання доручення Президента України в рамках Конгресу місцевих і регіональних влад («Місцеві програми підтримки бізнесу» (16.06.2025); «Фінансування енергоефективних проєктів» (09.05.2025) тощо).

На регіональному рівні ключовим інструментом підтримки бізнесу є Програма розвитку конкурентоспроможності малого та середнього підприємництва в Одеській області на 2021-2025 роки, в рамках якої компенсацію відсоткових ставок за кредитами на розвиток бізнесу, модернізацію виробничих потужностей та впровадження інновацій одержують 5 суб'єктів господарювання, а компенсацію відсоткової ставки за кредитами для МСП на придбання енергообладнання – 15 суб'єктів господарювання. Компенсацію витрат за участь у міжнародній виставці (ProwWein, Німеччина) у розмірі 54,4 тис. грн у минулому році одержало одне підприємство. За усіма напрямками Програми у 2025 році профінансовано 3,048 млн грн.

З метою стимулювання розвитку підприємництва на локальному рівні за сприяння районних державних (військових) адміністрацій проводилися онлайн-наради з головами територіальних громад щодо необхідності ухвалення програм фінансової підтримки бізнесу на місцях. Станом на січень 2025 року з 91-ї громади області лише у 16-ти (18%) діяли програми підтримки малого і середнього підприємництва.

Аналіз стану виконання зазначеного доручення за підсумками 2025 року свідчить, що у 59-ти (64,8%) територіальних громад області наявні діючі програми підтримки бізнесу. Загальний обсяг коштів, спрямованих на реалізацію заходів з підтримки та розвитку бізнесу в рамках локальних програм підтримки МСП у 2025 році склав 16,6 млн грн. Обласною державною адміністрацією відстежуються показники промислового виробництва та в межах компетенції вживаються заходи щодо забезпечення функціонування промислових підприємств регіону в умовах воєнного стану.

При надходженні звернень від підприємств різних форм власності щодо проблемних питань функціонування надається всебічне сприяння в їх вирішенні незалежно від форм власності. Також, незалежно від їх організаційно-правової форми опрацьовуються заявки щодо надання перепусток на пересування їх співробітників / транспортних засобів на території Одеської області у запроваджені комендантські години з метою забезпечення безперебійної роботи підприємств критичної інфраструктури області.

Проводились заходи з бронювання на період мобілізації та воєнний час військовозобов'язаних, які працюють на підприємствах для підтримання сталого функціонування реального сектору економіки області: щотижнево організовувалися та проводилися засідання комісії з питань визначення / підтвердження підприємств, установ і організацій критично важливими для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період.

За результатами засідань, на виконання протокольних доручень підготовлені та прийняті розпорядження Одеської обласної державної адміністрації про визначення та не визначення підприємств, установ і організацій критично важливими. На підставі розпоряджень всі визначені / підтверджені підприємства, установи, організації включені до Єдиного переліку на Порталі Дія для забезпечення роботи процесу бронювання військовозобов'язаних в електронній формі.

Вживались заходи щодо оновлення регіональних критеріїв для визначення підприємств критично важливими для цілей бронювання на виконання постанови Кабінету Міністрів України від 27.01.2023 № 76 (зі змінами).

Проведено перевірки відповідності підприємств, установ, організацій, які визначені критично важливими для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період, зокрема щодо збереження розміру заробітної плати та чисельності військовозобов'язаних та заброньованих працівників.

Проводилась роз'яснювальна та організаційна робота з підприємствами області щодо визначення та підтвердження підприємствами статусу критично важливого.

Готувалась інформація щодо стану реалізації заходів в рамках ініціативи Президента України «Зроблено в Україні».

Створено Регіональну раду підприємців при Одеській обласній державній (військовій) адміністрації.

У листопаді 2025 року відбулося установче засідання Громадської ради підприємців при Одеській обласній військовій адміністрації, під час якої було затверджено склад Ради та обрано її керівництво. На засіданні членів регіональної ради підприємців в Одеській області 26 листопада 2025 року визначено ключові напрямки розвитку бізнес-спільноти регіону. На засіданнях Ради розглядаються проблемні питання функціонування бізнесу області та пошук шляхів їх вирішення.

Організовано щотижневі офлайн та онлайн-зустрічі представників влади та бізнесу в рамках роботи платформи «Діалог влади та бізнесу». У зустрічах

розглядалися нагальні питання, приймали участь представники підприємств різних форм власності.

У грудні 2024 року запустили гарячу лінію для бізнесу та чат-бот, який став надійним помічником підприємців. На сьогодні у Бізнес-спільноті Одещини вже понад 500 учасників, які оперативно отримують відповіді та роз'яснення з будь-яких питань щодо забезпечення стабільного функціонування.

Забезпечено на регіональному рівні роботу онлайн-платформи «Пульс».

Фінанси

За 2025 рік до зведеного бюджету від Одеської області надійшло 140 855,9 млн грн, виконання плану 102,9%, до плану додатково отримано 3 949,7 млн грн, темп росту до відповідного періоду минулого року 124,9% або зростання на 28 055,3 млн грн, у тому числі:

– до державного бюджету надійшло 108 083,2 млн грн, виконання плану 102,4%, до плану додатково отримано 2 568,5 млн грн, темп росту до відповідного періоду минулого року 128,8% або зростання на 24 195,8 млн грн;

– до місцевих бюджетів (без трансфертів) надійшло 32 772,7 млн грн, виконання плану становить 104,4%, до плану додатково отримано 1 381,2 млн грн, темп росту 113,3% або зростання на 3 859,5 млн грн:

ПДФО (питома вага у загальному фонді 54,5%) за 2025 рік надійшло 16 941,5 млн грн, виконання плану 102,3%, до плану додатково отримано 381,2 млн грн, темп росту 114,1% або зростання до минулого року на 2 090,3 млн грн.

Плати за землю (питома вага 12,9%) надійшло 4 028,2 млн грн, виконання плану 102,1%, до плану додатково отримано 84,2 млн грн, темп росту 110,2% або зростання на 373,8 млн грн.

Єдиного податку (питома вага 14,9%) надійшло 4 632,4 млн грн, виконання плану 100,6%, до плану додатково отримано 26,8 млн грн, темп росту 112,0% або зростання на 496,6 млн грн.

Із 99 місцевих бюджетів виконання планових показників забезпечено по 90 бюджетах (96,0% загальної кількості) з обсягом перевиконання 1 413,1 млн грн, не виконано 9 бюджетів (4,0% загальної кількості) на суму 31,9 млн грн.

До обласного бюджету за 2025 рік (без трансфертів) надійшло 4 533,1 млн грн, виконання плану становить 105,2%, до плану додатково отримано 222,6 млн грн, темп росту 110,5% або зростання на 430,5 млн грн.

До 7 районних бюджетів за 2025 рік надійшло 3,2 млн грн, виконання плану у 241,5 раз (+1,9 млн грн). До 2024 року зменшення на 28,5 млн грн з темпом росту 10,0%.

До бюджетів ТГ за 2025 рік (без трансфертів) надійшло 28 236,3 млн грн, виконання плану 104,3% (+ 1 156,8 млн грн). До 2024 року зростання надходжень на 3 457,9 млн грн з темпом росту 114,0%.

Видатки місцевих бюджетів по області за 2025 рік складають 46 364,6 млн грн (річний план – 50 411,8 млн грн, виконання 92,0%).

На захищені статті видатків направлено 24 971,9 млн грн або 96,1%, у тому числі: на заробітну плату 20 020,9 млн грн, енергоносії 1 803,1 млн грн, медикаменти та харчування 1 411,1 млн грн, соціальне забезпечення 1 736,8 млн грн. Захищені видатки виплачені в повному обсязі, заборгованість відсутня.

Обсяг капітальних видатків за 2025 рік складають 9 658,9 млн грн.

Із передбачених на 2025 рік субвенцій з державного бюджету на суму 10 860,8 млн грн надійшло фінансування в обсязі 10 305,1 млн грн або 94,9% річного обсягу.

Додаткова дотація на фінансування переданих видатків на утримання закладів освіти та охорони здоров'я надійшла в обсязі 173,0 млн грн (100% річного обсягу).

Транспортно-комунікаційний комплекс

На узбережжі Чорного та Азовського морів знаходиться 13 морських портів, 7 із яких розташовані в Одеській області. На даний час повноцінно працюють порти Дунаю (Ізмаїл, Рені, Усть-Дунайськ). Порти «Великої Одеси» (Одеса, Чорноморськ, Південний) працюють у рамках функціонування Українського морського коридору для цивільних суден, який встановлений ВМС ЗСУ. Суднозаходи в Білгород-Дністровський морський порт заборонені.

З початку функціонування Українського морського коридору (08.08.2023) із портів «Великої Одеси» вийшло 6876 суден (у тому числі 5, які були заблоковані у портах з початку повномасштабного вторгнення) з 172,8 млн тонн вантажів (зернові, ріпак, залізна руда, метал), у тому числі зернових вантажів – 104,0 млн тонн, інших вантажів – 68,8 млн тонн.

За 2025 рік морські порти Одеської області обробили 82,2 млн тонн вантажів, що на 15,1 млн тонн (-15,5%) менше показника 2024 року. Експортні вантажі склали 68,7 млн тонн (78 %), у тому числі зернові – 39,7 млн тонн (66,8 %), імпорتنі – 12,6 млн тонн (143,1 %).

Порти «Великої Одеси» (Одеса, Чорноморськ, Південний) обробили 73,3 млн тонн вантажів (91,7%).

Дунайські порти (Ізмаїл, Рені, Кілія) у 2025 році обробили 8,9 млн тонн вантажів, що на 48,8% менше за показник попереднього року. Падіння зумовлене перенаправленням більшості суден до портів «Великої Одеси» через Український морський коридор та вищою вартістю логістики.

Експлуатаційна довжина Одеської залізниці становить 4001,8 км (у т.ч. Одеська область – 1043,6 км). На території Одеської області знаходяться 72 залізничні станції.

Протягом 2025 року регіональна філія «Одеська залізниця» АТ «Укрзалізниця» перевезла 98,5 млн тонн вантажів, що на 6,4 % менше показників аналогічного періоду 2024 року, у тому числі 65,9 млн тонн експортних вантажів (89,3 %). Основну номенклатуру вантажів становили зернові – 23,5 млн тонн (85,9 %), залізна руда – 31,0 млн тонн (93,9 %), а також будівельні матеріали та чорні метали. Протягом року залізницею перевезено 12,6 млн пасажирів (97,7 % від показника 2024 року).

Мережа автомобільних доріг загального користування – 8336,1 км, з них: державного значення – 2809,6 км; місцевого значення – 5526,5 км.

Згідно з реєстром мережі міжміських та приміських внутрішньообласних автобусних маршрутів загального користування Одеської області маршрутна мережа, яка належить до компетенції Одеської обласної державної (військової) адміністрації, станом на кінець 2025 року налічує 471 діючий автобусний маршрут, з яких – 274 міжміські автобусні маршрути та 197 приміські. Маршрутну мережу обслуговують 42 юридичні особи та 29 фізичних осіб-підприємців.

Відповідно до договорів про організацію перевезення пасажирів на автобусних маршрутах задіяно 1003 транспортних засобів з них – 551 на приміських та 452 на міжміських маршрутах.

На території області розташовано 32 автостанції, з яких фактично надають автостанційні послуги тільки 19.

З метою забезпечення належних умов перевезення пасажирів здійснювались заходи щодо приведення територій та приміщень автостанцій у відповідність із вимогами щодо їх безбар'єрності.

За результатами проведеної роботи більшість територій автостанцій (у тому числі всі автостанції у м. Одеса) забезпечено вільним доступом для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення.

Крім того, проведено моніторинг поточної ситуації із забезпеченням роботи транспортних засобів, пристосованих для перевезення осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, на всіх автобусних маршрутах області.

За результатами моніторингу встановлено, що порівняно з 2024 роком кількість таких транспортних засобів у 2025 році на автобусних маршрутах збільшилось на 10%.

Загальна кількість перевезених пасажирів всіма видами транспорту за 2025 рік складає 124 599,3 тис. пасажирів, що на 9,5% менше ніж у 2024 році.

Міжнародний аеропорт «Одеса» відноситься до групи найбільших аеропортів України. Наразі, через постійну загрозу обстрілів, а також дію воєнного стану на території України, повітряний простір залишається закритим для польотів цивільної авіації, що суттєво обмежує пасажирські і вантажні перевезення повітряним транспортом.

Капітальне будівництво

Внаслідок військової агресії рф проти України, відповідно до порядку, визначеному постановою Кабінету Міністрів України від 26.03.2023 № 380 (зі змінами) «Про збір, обробку та облік інформації про пошкоджене та знищене нерухоме майно внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених військовою агресією рф», створено Реєстр пошкодженого та зруйнованого майна (далі – РПЗМ).

На теперішній час (станом на 31.12.2025), внаслідок збройної агресії рф, постраждали 47 територіальних громад. До РПЗМ («Відновлення») громадянами подано 4399 заявок на отримання державної допомоги для відновлення житла (відповідно до постанови КМУ від 21.04.2023 № 381, зі змінами), з яких:

- по 1046 заявкам щодо проведення поточного ремонту надано компенсацію у сумі 54 883,404 тис. грн;
- по заявкам щодо проведення капітального ремонту: по 61 надано компенсацію по першому платежу у сумі 14 523,812 тис. грн, по 78 надано компенсацію другого платежу у сумі 8 572,235 тис. грн;
- по 750 заявкам надано відмову у компенсації;
- по 201 заявці розгляд призупинено у зв'язку з тим, що власники знаходяться за межами Одеської області;
- інші заявки знаходяться на розгляді комісій.

Також до РПЗМ громадянами подано 542 заявки на отримання державної допомоги для придбання зруйнованого житла (відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 30.05.2023 № 600, із змінами), з яких по 290 заявкам сформовано сертифікати на загальну суму 369 791 787,76 грн, по 230 заявкам надано відмову у компенсації.

У 2025 році за 2 договорами на закупівлю підрядних робіт проведено комплекси аварійно-відновлювальних робіт на об'єктах «Адміністративний будинок № 2 за адресою: м. Одеса, вул. Канатна, буд. 83» та КНП «Одеська обласна станція переливання крові» Одеської обласної ради за адресою: м. Одеса, пров. Бісквітний, 2/3» (на загальну суму 16 227 297,10 грн).

Протягом 2025 року на підставі договорів, укладених з підрядними організаціями, проводились будівельні роботи (капітальний ремонт, реконструкція, будівництво) в рамках реалізації 61 проєкту, зокрема по 20 закладах освіти (включаючи 13 об'єктів цивільного захисту/укриттів), 22 медичним закладам, 11 об'єктах соціальної сфери, 5 об'єктам культурної спадщини, 3 об'єктам водогосподарської інфраструктури.

Здійснювалися заходи щодо збільшення та удосконалення фонду захисних споруд цивільного захисту (у тому числі найпростіших укриттів).

Агропромисловий комплекс Одеської області

За попередніми даними, темп зростання валової продукції сільського господарства становив 91,4% (53264,1 млн грн у співставних цінах 2021 року), у тому числі: **рослинництва** – 90,9% (48 607,3 млн грн);
тваринництва – 96,9% (4 656,8 млн грн).

Рослинництво

Зернові та зернобобові культури зібрано на площі 1194,9 тис. га.

Валовий збір зерна становив 4106,1 тис. тонн (86,5% до рівня аналогічного періоду 2024 року), урожайність 34,1 ц/га, в тому числі пшениці зібрано 2599,8 тис. тонн (91,9%), ячменю 911,3 тис. тонн (82,4%), кукурудзи 336,8 тис. тонн (56,6%).

Соняшник зібрано на площі 344,1 тис. га. Валовий збір становив 445,8 тис. тонн (61,4% до рівня аналогічного періоду 2024 року), урожайність 13,0 ц/га.

Ріпак зібрано на площі 268,9 тис. га. Валовий збір становив 591,9 тис. тонн (228,6%), урожайність 22,0 ц/га.

Площа зайнята під овочевими та продовольчими баштанними становить 18,9 тис. га.

Валовий збір картоплі та овочів становив 277,4 тис. тонн та 283,2 тис. тонн відповідно.

Винограду зібрано 135,2 тис. тонн (107,8% до рівня 2024 року).

Плодових та ягідних культур зібрано 95,7 тис. тонн (97,9% до рівня 2024 року).

Тваринництво

Чисельність поголів'я великої рогатої худоби в усіх категоріях господарств становила 114,3 тис. голів, що на 5,8% менше, ніж торік. Поголів'я корів становить 78,0 тис. голів, що на 2,1 % менше відповідного періоду минулого року. Поголів'я овець та кіз становить 225,8 тис. голів (зменшилось на 5,5%). Поголів'я свиней та птиці збільшилось у порівнянні з минулим роком та становить: свиней – 144,9 тис. голів (на 2,0% більше), птиці – 2464,4 тис. гол. (на 27,6 % більше).

Вироблено 49,0 тис. тонн м'яса (у живій вазі), що на 1,3% більше відповідного періоду минулого року, молока – 275,4 тис. тонн, що на 1,5 % менше, яєць – 73,3 млн шт., що на 13,4% менше.

З метою відродження галузі тваринництва Одещини на території області функціонували програми розвитку агропромислового комплексу:

– Регіональна Програма розвитку агропромислового комплексу Одеської області на 2019-2025 роки «Аграрна Одещина»;

- Регіональна Програма розвитку галузі рибного господарства Одеської області на 2024-2030 роки;

Також, в 13 територіальних громадах області розроблено заходи, спрямовані на розвиток тваринництва, зокрема: часткова компенсація витрат на утримання корів, вівцематок і ярок, дотація посівних площ кормових культур для виробництва грубих і соковитих кормів, підтримка заходів щодо створення, поліпшення громадських пасовищ, проведення ідентифікації тварин.

Зовнішньоекономічна діяльність та інвестиційна політика

Попри ризики, зумовлені війною, іноземні та вітчизняні інвестори продовжують інвестувати в економіку регіону.

Обсяг прямих іноземних інвестицій, унесених в економіку області з початку інвестування, на 30 вересня 2025 року становив 1 388,4 млн дол. США, що на 4,0 % менше порівняно з даними на 31 грудня 2024 року (7 місце серед інших регіонів країни).

Найбільші обсяги прямих іноземних інвестицій прийшлися на:

– транспорт, складське господарство, поштову та кур'єрську діяльність – 447,6 млн дол. США (50,3%);

– промисловість – 207,8 млн дол. США (23,4%);

– фінансову та страхову діяльність – 71,9 млн дол. США (8,1%);

– операції з нерухомим майном – 69,4 млн дол. США (7,8%);

– сільське, лісове та рибне господарство – 26,2 млн дол. США (2,9%);

– оптову та роздрібну торгівлю; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів – 23,1 млн дол. США (2,6%);

– професійну, наукову та технічну діяльність – 14,0 млн дол. США (1,6%).

До переліку основних країн-інвесторів, на які припадає 88,1% загального обсягу прямих інвестицій (інструментів участі в капіталі) входять: Кіпр (26,7%), Нідерланди (21,0%), Сінгапур (13,1%), Сполучене Королівство Великої Британії (9,5%), Люксембург (7,7%), Монако (6,1%), Франція (4,1%).

Найбільший приріст прямих іноземних інвестицій у звітному періоді припав на такі країни як: Франція (+22,8 %) та Сінгапур (+9,7%).

На 01 січня 2016 року в області створено 9 індустріальних парків, з яких 6 включено до Реєстру індустріальних парків України. У 7-ми парках обрано керуючі компанії відповідно до Закону України «Про індустріальні парки». Докладну інформацію щодо інвестиційних можливостей індустріальних парків розміщено в Інвестиційному паспорті Одеської області на сайті обласної державної (військової) адміністрації (Розділ «Зовнішньоекономічна та інвестиційна діяльність»).

Актуалізовані інвестиційні пропозиції територіальних громад, зокрема інформацію щодо 246 інвестиційних майданчиків типу «greenfield» і «brownfield» та 9 проєктів на засадах державно-приватного партнерства включено до Інвестиційного паспорта Одеської області.

Регіональний інвестиційний продукт у 2025 році було сформовано з урахуванням інвестиційних пропозицій територіальних громад, зокрема 161 майданчика типу greenfield та 85 майданчиків типу brownfield.

Стимулювання розвитку експортоорієнтованих підприємств здійснюється в рамках Програми розвитку конкурентоспроможності малого та середнього підприємництва в Одеській області на 2021-2025 роки за напрямком «Підтримка участі у закордонних виставкових заходах»: підприємці мають змогу отримати компенсацію витрат на участь у міжнародних виставках у розмірі до 100 тис. грн, що сприяє налагодженню зв'язків з іноземними контрагентами та виходу на нові ринки збуту. У 2025 році компенсацію витрат в рамках Програми у сумі 54,4 тис. грн отримало одне підприємство за участь у міжнародній виставці ProWein (Німеччина).

З метою сприяння експортній діяльності підприємців області, розширення ринків збуту їх продукції (товарів) розроблено та розміщено на порталі Дія.Бізнес (розділ «Довідник експортера») електронний Каталог «Виробники Одеського регіону» з докладною інформацією про напрямки діяльності та товарний асортимент підприємств, а також наявні та бажані ринки збуту товарів.

Протягом 2025 року представників бізнес-спільноти області було залучено до участі у 15 тематичних заходах з питань розвитку підприємництва, розширення ринків збуту товарів та залучення інвестиційного капіталу.

Міжнародне співробітництво

Одеська область має тісні зв'язки з багатьма країнами світу, зокрема, на її території діє 27 дипломатичних установ країн світу, з яких 9 генеральних консульств, 18 почесних консульств. Функціонує Регіональне представництво Консультативної Місії Європейського Союзу в Одесі.

Після 24 лютого 2022 року більшість генеральних консульств та місій міжнародних організацій було евакуйовано, але наразі є тенденція до відновлення роботи дипломатичних представництв в регіоні.

В Одесі активно провадить свою діяльність Хаб Організації Об'єднаних Націй, в якому представлені різні агенції ООН: Управління координації гуманітарних справ ООН; Продовольча та сільськогосподарська організація ООН; Всесвітня організація охорони здоров'я; Дитячий фонд ООН; Управління верховного комісару у справах біженців; Міжнародна організація з міграції; Всесвітня продовольча програма; Програма розвитку ООН.

В Одеській області є й інші важливі міжнародні партнери, які активно підтримують та працюють в Одеській області. До них входять міжнародні неурядові організації та проекти ACTED, CORE, ISRAAID, INTERSOS, NRC, Medicine du Monde, UCORD, TIKA, UNFPA, CoR, UNEP, а також ряд урядових організацій, такі як AICS, GIZ, AFD та Французьке агентство технічного співробітництва Expertise France.

Представники дипломатичного корпусу та міжнародних урядових і неурядових організацій згуртовано функціонують, комунікують та підтримують добродійні справи спільно з Одеською обласною державною (військовою) адміністрацією, зокрема задля підтримки жителів області й внутрішньо переміщених осіб.

Після початку широкомасштабного вторгнення росії на територію України Одеська область стала південним хабом для вирішення гуманітарних, економічних та політичних питань, для здійснення гуманітарного кризового реагування та ресурсною базою для території не тільки Одещини, а й інших регіонів країни. Велика кількість міжнародних гуманітарних місій та проєктів, що працюють на Півдні України розміщують свої офіси саме на території нашого регіону.

Протягом 2025 року було організовано більше 100 міжнародних зустрічей і заходів різного рівня, зокрема з високими візитами Одеську область відвідали: Генерал-майоро Національної Гвардії Штату Каліфорнія США Девід С. Болдвін, міністр інфраструктури Естонської Республіки Владімір Свет, Президент Сенату та Бургомістр Вільного Ганзейського міста Бремен Федеративної Республіки Німеччина Андреас Бовеншульте, колишній Прем'єр-міністр, голова політичної партії «Ensemble pour la République» (Разом для Республіки), член комітету у справах культури та освіти Національних зборів Французької Республіки Габріель Аттал, депутат Європарламенту Міхаель Галер, Постійний представник США в НАТО (2008-2009), Спеціальний представник Державного департаменту США з питань України (2017-2019) Курт Волкер, президент Чеської Республіки Петер Павел, заступник Міністра закордонних справ Грецької Республіки Анастасіос Хадзівасіліу, Державний секретар Міністерства економіки Оклахома, США, керівник апарату конгресменів Палати Представників Карл Алгрєн, заступник Міністра національної оборони Литовської Республіки Томас Годляускас, губернатор провінції Анталія Турецької Республіки Хулусі Шахін, Міністри закордонних справ Литовської Республіки, Федеративної Республіки Німеччина, Італії, Республіки Австрія,

Королівства Бельгія, Королівства Нідерланди, Великого Герцогства Люксембург, Голова Представництва Міжнародної організації з міграції (МОМ) в Україні Роберт Тернер, Міністр оборони Нідерландів Рубен Брекельманс, Голова Місії Європейського Союзу з прикордонної допомоги Україні та Республіці Молдова (ЄУБАМ) Славомір Піхор, депутат Сеймику Люблінського воєводства, голова Комісії з питань регіонального розвитку та міжнародної співпраці Збігнев Войцеховський, губернатор федеральної землі Верхня Австрія Томас Штельцером та інші.

Серед зазначених заходів також були зустрічі з керівниками регіонів-партнерів та представниками міжнародних організацій, а також їх високим керівництвом. Кожна з цих зустрічей мала конкретну мету – залучити найнеобхіднішу допомогу для нашої області та покращити функціонування об'єктів критичної інфраструктури.

Протягом 2025 року від міжнародних партнерів Одещини отримано та розподілено 248 генераторів великої потужності для підготовки до зимового періоду 2025/2026. Більшість з них були встановлені у закладах охорони здоров'я та об'єктах критичної інфраструктури для забезпечення безперебійного функціонування важливих систем під час ймовірних ударів країни-агресора по нашій енергосистемі.

За роки незалежності Одеською обласною державною адміністрацією було укладено 27 міжрегіональних угод про торговельно-економічне, науково-технічне і культурне співробітництво між Одеською областю та регіонами Болгарії, Грузії, Італії, Китаю, Кореї, Латвії, Литви, Молдови, Німеччини, Польщі, Румунії, Словенії, Туреччини, Угорщини, Франції, Чехії.

Станом на сьогодні область та територіальні громади разом мають понад 170 чинних двосторонніх угод з адміністративно-територіальними одиницями країн Європи та світу, географія партнерства тільки розширюється.

Так, 10 липня 2025 року укладено Угоду між Одеською обласною державною адміністрацією (Україна) та Автономним регіоном Фріулі-Венеція-Джулія (Італійська Республіка) про встановлення співпраці у торговельно-економічній, науково-технічній та культурній сферах. В рамках партнерства розпочато процес та подано заявку на залучення 9 млн євро на підтримку агросектору та відновлення систем зрошення.

16 червня 2025 року підписано Меморандум про взаєморозуміння між Одеською обласною державною (військовою) адміністрацією (Одеська область, Україна) та федеральною землею Верхня Австрія (Республіка Австрія).

Вже 34 територіальні громади Одеської області стали учасниками проекту Cities 4 Cities. Ініціатива Cities 4 Cities.United4Ukraine допомагає українським громадам налагоджувати міжнародне територіальне партнерство з відповідними адміністративно-територіальними одиницями європейських країн.

В області триває робота щодо започаткування нових та зміцнення вже існуючих міжтериторіальних та транскордонних зв'язків, зокрема, здійснюються візити представників регіональних та місцевих влад з метою обміну досвідом та впровадження нових ідей для покращення життя громадах Одещини.

Від початку збройного повномасштабного вторгнення РФ на територію України Одеська область кратно збільшила коло іноземних партнерів з країн Європи, Північної Америки, Азії, Африки та Близького Сходу. Так, починаючи з березня 2022 року, організовано роботу із започаткування нових двосторонніх контактів з Женералітетом Валенсії Королівства Іспанія, Вільним ганзейським містом Бремен Федеративної Республіки Німеччина, Регіонами Окситанія та Прованс-Альпи-Лазурний Берег Французької Республіки, штатами Меріленд, Каліфорнія Сполучених Штатів Америки, регіонами Фріулі-Венеція-Джуліо та Венето Італійської Республіки, провінцією Британська Колумбія Канади, провінціями Санта-Фе та Сальта Аргентинської Республіки, регіоном Центральна Македонія Грецької Республіки, регіоном Лос-Лагос Республіки Чилі, штатом Махараштра Республіки Індія, провінціями Анкара, Анталія, Ізмір, та Бурса Турецької Республіки, регіон Марракеш Королівства Марокко та регіонами інших країн.

Польські регіони після початку вторгнення одними з перших відгукнулися та постійно надавали допомогу. Наразі, Республіка Польща стала комунікаційним майданчиком з повоєнної відбудови України. В контексті євроінтеграційних процесів партнери Одещини з Підкарпатського, Західнопоморського, Поморського воєводств вже провели низку навчань для працівників міських рад та обласної державної адміністрації.

У лютому 2025 року підписано Меморандум з Expertise France – AFD Group, яким передбачено, що в межах проєкту APPUI, що фінансується Міністерством Європи та закордонних справ Франції (МЕАЕ), та проєкту RENAV, що фінансується AFD, у лікарнях Одеської області буде утворено/відновлено п'ять Центрив ментального здоров'я та два стаціонарних відділення фізичної реабілітації. Також за підтримки Expertise France буде проведено ремонт та придбано обладнання для Центру ментального здоров'я. Крім того, у грудні 2025 року п'ять лікарень області отримали нові службові автомобілі Renault Duster, які забезпечать ефективну роботу мобільних бригад з ментального здоров'я та дозволять наблизити допомогу до людей, що її найбільше потребують.

Протягом року постійно залучаються міжнародні партнери для оперативного гуманітарного реагування після атак ворога, зокрема для надання першої медичної допомоги, гарячої їжі постраждалим та працівникам комунальних служб, засобів гігієни, наборів для швидкого ремонту (плівка, брезент, шифер, монтажна піна, дошки, цвяхи, молоти тощо), ковдр, психосоціальної та юридичної підтримки, надання грошової допомоги. У процесі відновлення пошкодженого внаслідок збройної агресії житлового фонду регіону досягнуто значних успіхів у співпраці з Карітас Україна УГКЦ.

Станом на сьогодні:

- 715 домогосподарств, яким надано допомогу за напрямом ремонтів;
- 29 житлових будівель за напрямом модернізації теплового контуру;
- створення та облаштування якісного житла для ВПО у селі Соборне Тарутинської громади Болградського району. У межах проєкту заплановано ремонт будівлі під житлові приміщення на 70 квартир. БФ «Карітас» спільно з

УВКБ ООН розпочали реалізацію проєкту. Місцева громада бере на себе підведення усіх необхідних комунікаційних мереж. Обласна державна (військова) адміністрація зі свого боку, координуватиме взаємодію між сторонами та сприятиме реалізації ініціативи в частині: забезпечення квартир необхідними меблями та побутовою технікою; інформування ВПО про можливість подання заяв на проживання в оновленому житлі.

В рамках партнерства з УВКБ ООН, Одеський заклад дошкільної освіти «Ясла-Садок» № 300 отримав гуманітарну допомогу. Завдяки спільним зусиллям на початку 2025 року заклад дошкільної освіти отримав необхідні ресурси для забезпечення комфортних умов для 273 дітей, зокрема предмети першої необхідності для укриття: матраци, подушки, ковдри, консерви та сухі пайки, канцелярське приладдя. У партнерстві з партнерами УВКБ ООН впровадило комплексну програму захисту в Одеській області для підтримки внутрішньо переміщених осіб (ВПО), осіб, які повернулися, та населення, постраждалого від конфлікту. Створено громадський простір в місті Ізмаїл з фокусом на підтримку національних меншин та розширення можливостей громадянського суспільства для подолання викликів розвитку й захисту прав людини. 15 помічників із соціальної роботи підтримуються УВКБ ООН у співпраці з Одеською ОВА для сприяння соціальній адаптації вразливих і переміщених осіб.

В рамках роботи у 2025 році з Міжнародною організацією з міграції основними досягненнями стали:

- в рамках проєкту покращення надання соціальних послуг населенню було розпочато роботу щодо ремонту та модернізації 4 соціальних та медичних закладів;

- початок проєктів з підтримки водопостачальних організацій Одещини забезпеченням альтернативних джерел енергії (сонячних панелей).

11 серпня 2024 року під час проведення URC 2024 укладено Меморандум про взаєморозуміння щодо партнерства між Міністерством розвитку громад, територій та інфраструктури України і Міністерством закордонних справ та міжнародного співробітництва Італійської Республіки, яким передбачено подальшу співпрацю у напрямку відновлення міста Одеси та Одеської області.

Протягом 2025 року тривала підготовка до укладання трьох угод, з яких дві грантові вчинено 10 липня 2025 року під час проведення URC2025 в м. Рим, а підписання третьої кредитної планується в м. Одеса наприкінці року:

1. Грантова угода між Урядом України та Урядом Італійської Республіки щодо програми «Відновлення та збереження культурної спадщини Одеського регіону» на 33,5 млн євро на відновлення 6 будівель-пам'яток архітектури національного значення: Одеська обласна філармонія («Нова біржа»), Одеський художній музей («Палац Потоцьких»), Одеський музей західного і східного мистецтва («Палац Абази»), Одеський літературний музей («Палац Гагаріних»), а також реставрація адміністративних будівель-пам'яток архітектури за адресами: місто Одеса, вулиця Рішельєвська, 4 та Приморський бульвар, 6.

Це не лише про збереження культурної спадщини, а й про розвиток туризму, нову якість публічних просторів, доступних для всіх.

2. Кредитна угода на 30 млн євро на будівництво нового лікувального корпусу європейського рівня на базі Одеської обласної дитячої клінічної лікарні. Після реалізації лікарня отримає 260 ліжок і 8 сучасних операційних палат, що відповідатимуть усім європейським стандартам.

3. Грантова угода між Урядом України та Урядом Італійської Республіки щодо проекту «Підтримка ефективного використання водних ресурсів шляхом удосконалення систем та практик зрошення в Одеській області. Реконструкція Татарбунарської та Кілійської зрошувальних систем» на 6 млн євро на реконструкцію 2 систем зрошення в Одеській області: Татарбунарської зрошувальної системи Білгород-Дністровського району та Кілійської рисової зрошувальної системи Ізмаїльського району.

У час, коли посуха і зміна клімату створюють величезні виклики для аграрної сфери, це питання не лише економіки, а й продовольчої безпеки. Реалізація проєкту дозволить не тільки модернізувати технічне обладнання та зменшити втрати води, але й суттєво збільшити врожайність зернових та овочевих культур на 50%.

Разом з тим, 10 липня 2025 року в Римі під час проведення URC2025 підписано Імплементацийну угоди між Міжнародним центром передових середземноморських агрономічних досліджень в Барі CIHEAM Bari, Міністерством аграрної політики та продовольства України та Одеською обласною державною адміністрацією про реалізацію проєкту «Програма підтримки відновлення економічного потенціалу агропродовольчого сектору – Pro.UKR», відповідно до Угоди про партнерство, підписаної 19 березня 2025 року між CIHEAM Bari та Міністерством закордонних справ і міжнародного співробітництва/Генеральним директором з питань розвитку (MFAIC/DGDC) і визнаної Італійським агентством з розвитку співробітництва (AICS).

Вартість аграрного проєкту Pro.UKR становить 9 млн євро.

Реалізація проєкту дозволить:

- сприяти створенню нових сільськогосподарських кооперативів малими та середніми фермерами;
- підвищити спроможність фермерів і кооперативів збільшувати обсяги та якість виробництва завдяки доступу до ресурсів і сільськогосподарської техніки;
- забезпечити відповідність агропродовольчої продукції міжнародним стандартам якості та безпеки;
- розширити можливості збуту продукції на місцевому рівні та налагодити співпрацю з італійськими ринками та асоціаціями.

Під час проведення 13 серпня 2025 року відбулось засідання Наглядового комітету проєкту Pro.UKR, за результатами проведення якого затверджено склад Наглядового комітету; Загальний план роботи на 3 роки та Плану роботи на перший рік; призначено Національного координатора та склад Технічного координаційного комітету програми.

Італійська Республіка продовжує відігравати важливу роль у відбудові регіону. Італійці надаватимуть свої найкращі напрацювання та досвід в галузі реставрації, захисту та охорони культурної спадщини. Така активна співпраця є постійною та тільки розвивається.

Важливим етапом розвитку міжнародних відносин з європейськими партнерами є розширення кола «друзів регіону» за сприяння платформ CoEER та CoR, що є як потужною рушійною силою для залучення як партнерської допомоги від країн членів ЄС, так і надійним союзником в рамках просування та розвитку ініціативи Ukraine Facility з подальшим лобюванням потреб Одеської області серед інших.

Організовано поїздки за кордон для дітей Захисників і Захисниць України з Одеської області, ВПО та інших вразливих категорій населення для їх психологічної підтримки, культурного розвитку та зміцнення міжнародних зв'язків. Завдяки підтримці міжнародних партнерів Одеської області протягом 2025 року майже 1000 дітей здійснили ознайомчі поїздки до 10 країн світу.

В рамках діяльності Регіонального офісу міжнародного співробітництва в Одеській області, як ключового інструменту координації органів державної влади, місцевого самоврядування та іноземних партнерів, реалізується постійна співпраця з донорськими організаціями, міжнародними фондами, регіонами-партнерами з метою залучення та імплементації програм міжнародної технічної допомоги на території області, розвитку міжрегіонального співробітництва.

Енергозбереження та енергоефективність

На 01 січня 2026 року загальна потужність мережі енергетичної інфраструктури Одеської області з відновлюваних джерел енергії досягла показника понад 901 МВт.

Відпуск електричної енергії з відновлюваних джерел енергії на території області здійснює 78 об'єктів потужність майже 765 МВт (70 СЕС, 4 ВЕС, 1 ГЕС, 2 БЮГАЗ та 1 БЮМАСА), суб'єкти господарювання яких отримали ліцензію на виробництво та відпуск електроенергії по «зеленому» тарифу. За 2025 рік генерація електричної енергії склала понад 1,3 млн МВт*год.

На території області 3894 сонячних електростанцій приватних домогосподарств, встановленою потужністю майже 94 МВт. За 2025 рік згенеровано понад 97 млн кВт*год електричної енергії.

Окрім того, на території області налічується ще 296 сонячних електростанцій (наземні та дахові) загальною потужністю майже 43 МВт, котрі виробляють електричну енергію для потреб окремих об'єктів критичної інфраструктури, соціальної сфери та інших об'єктів.

12 об'єднань співвласників багатоквартирного будинку м. Одеса подали заявку до участі у Програмі «ГрінДІМ» ДУ «Фонд енергоефективності». На початок 2026 року на суму понад 10 млн грн 11 ОСББ виплачені гранти за результатами завершення реалізації проєктів з встановлення на дахах багатоквартирних будинках сонячних електростанцій загальною потужністю понад 286 кВт з накопичувачами енергії на 470 кВт.

У комбінації з Програмою «ГрінДІМ» з початку 2025 року на території області розпочалася реалізація Регіональної програми підтримки об'єднань співвласників багатоквартирних будинків та житлово-будівельних кооперативів Одеської області на 2025-2028 роки. Протягом року з обласного бюджету на суму 0,7 млн грн 5 ОСББ м. Одеса надана безповоротна фінансова допомога для

часткового відшкодування вартості обладнання та матеріалів під час впровадження заходів щодо збільшення частки електроенергії, виробленої з відновлювальних джерел енергії у житловому секторі.

Також, протягом 2025 року 7 ОСББ – учасникам Програма «ГрінДІМ» з бюджету Одеської міської територіальної громади надана часткова компенсація витрат на суму понад 2,6 млн грн.

У реалізації Програми «Енергодім» ДУ «Фонд енергоефективності» взяли участь 58 ОСББ області, 35 з яких на проведення енергоефективних заходів вже отримали часткове (або повне) відшкодування на загальну суму понад 48 млн грн. Економія енергії в завершених 31 проєктах, за різницею показників енергетичних сертифікатів складає 13 254 МВт*год/рік, скорочення викидів CO₂ – 3 694,44 тонн/рік.

Протягом 2025 року на території області діяло 29 програм (2 регіональні програми та 27 місцевих програм), реалізація заходів яких передбачає проведення енергоефективних заходів.

Протягом 2025 року в рамках реалізації «Регіональної цільової програми енергоефективності Одеської області на 2024-2027 роки» за рахунок бюджетів різних рівнів здійснювалися енергозберігаючі та енергоефективні заходи, що спрямовані на комплексне розв'язання проблеми підвищення ефективності використання та зменшення споживання енергоресурсів в побутовій та бюджетній сферах, використання інноваційних технічних, технологічних, організаційних рішень, забезпечення реалізації загальнодержавної стратегії скорочення споживання природного газу та зменшення енергетичної залежності держави від його імпорту, створення економічно привабливих умов для інвестиційних проєктів.

Для зниження витрат бюджету на енергоносії та забезпечення економії обсягів паливно-енергетичних ресурсів бюджетними установами області продовжується реалізація ЕСКО-механізму. На території Одеської області укладено з інвесторами 74 енергосервісних договори на проведення енергоефективних заходів в закладах освіти м. Одеса на загальну суму майже 78 млн грн та 11 енергосервісних договорів на суму понад 332 млн грн на встановлення сонячних електростанцій для 5 закладів охорони здоров'я та 6 об'єктів критичної інфраструктури.

На території області функціонує мережа об'єктів теплоенергетики, що виробляють теплову енергію з альтернативних видів палива (деревне паливо/вугілля, паливо з відходів сільського господарства у вигляді гранул або брикетів та іншого).

З метою зменшення споживання та заміщення використання традиційних видів палива протягом 2025 року до мережі об'єктів теплоенергетики приєдналось ще 151 об'єкт, що розпочали часткове заміщення традиційних видів палива (вугілля) на альтернативні види палива. Відтак, станом на початок 2026 року мережа об'єктів теплоенергетики, що виробляють теплову енергію з альтернативних видів палива (або комбіноване використання традиційних та альтернативних видів палива) досягла показника 268 МВт (447 об'єктів теплоенергетики).

Соціальна сфера

Соціальне забезпечення

На 01 січня 2026 року в 91 громаді Одеської області надають соціальні послуги 122 суб'єкти-надавачі соціальних послуг, підпорядковані міським, селищним та сільським радам, у тому числі:

- 12 територіальних центрів соціального обслуговування (надання соціальних послуг);
- 51 центра надання соціальних послуг;
- 17 територіальних громад, в яких соціальні послуги надаються відділами/секторами соціального захисту населення або соціальними працівниками у штаті сільської ради;
- в 13 територіальних громадах, в яких немає спеціалізованих закладів чи не введено до штату працівників, що надавали б соціальні послуги, передбачено кошти в місцевих бюджетах для забезпечення утримання своїх мешканців на договірних умовах в установах, що функціонують;
- 8 комунальних закладів та установ, що надають соціальні послуги, засновниками яких є територіальні громади;
- 7 центрів соціальних служб підпорядкованих територіальним громадам;
- 11 центрів соціально-психологічної реабілітації для дітей-сиріт та дітей позбавлених батьківського піклування служб у справах дітей;
- 3 соціальних гуртожитки для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського спілкування.

Крім цього, соціальні послуги надають 310 надавачів недержавного сектору (приватні, благодійні, релігійні організації тощо).

Станом на 01 січня 2026 року вищезазначеними закладами надано соціальні послуги 107,1 тис. осіб, які опинились у складних життєвих обставинах, відповідно до визначеної потреби у соціальних послугах, з них 73,7,0 тис. осіб у віці старше 18 років та 33,4 тис. осіб до 18 років.

Крім цього, 48,4 тис. осіб отримали соціальні послуги, зокрема послугу «догляд стаціонарний», «догляд вдома», «натуральна допомога» в територіальних центрах соціального обслуговування (надання соціальних послуг) та центрах надання соціальних послуг.

За 2025 рік відповідно до Порядку надання при народженні дитини одноразової натуральної допомоги «пакунок малюка», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 листопада 2020 № 1180 «Деякі питання надання при народженні дитини одноразової натуральної допомоги «пакунок малюка» (зі змінами), видано 2387 одиниць одноразової натуральної допомоги при народженні дитини «пакунок малюка» породіллям, які зареєстровані в Одеській області та народжували в пологових будинках.

За 2025 рік згідно з Порядком відшкодування вартості послуги з догляду за дитиною до трьох років «муніципальна няня» затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.01.2019 № 68 «Деякі питання відшкодування послуги з догляду за дитиною до трьох років «муніципальна няня» (із змінами), відшкодування вартості послуги з догляду за дитиною до трьох років «муніципальна няня» перераховано 727 особам на суму 6 588,00 тис. грн.

У 2025 році забезпечено реабілітацію дітей з інвалідністю (дітей з діагностикою захворювань нервової системи та опорно-рухового апарату): за рахунок державного бюджету – 983 дитини з інвалідністю на суму

19 163,49 тис. грн; за рахунок обласного бюджету – 479 дитини з інвалідністю та дитини з діагностикою захворювань нервової системи та опорно-рухового апарату на суму 9 997,76 тис. грн.

На базі Центру соціально – психологічної реабілітації дітей Одеської міської ради Одеської області функціонує «кімната, дружня до опитування дитини», яка дозволяє уникати зайвого травмування дітей, постраждалих від домашнього насильства, під час проведення слідчих дій.

В системі соціального захисту населення області функціонують 11 будинків-інтернатів, в яких на 01 січня 2026 року проживають 1524 вихованців / підопічних зс стійкими інтелектуальними та/або психічними порушеннями, осіб похилого віку та/або з інвалідністю, які за станом здоров'я потребують стороннього догляду, соціально-побутового обслуговування, медичної допомоги, з яких:

– 4 дитячі будинки-інтернати II-IV профілю (Ананьївський, Білгород-Дністровський, Красносільський та Одеський), в яких проживають 423 підопічних, у тому числі 314 підопічних, визнані судом недієздатними.

– 5 психоневрологічних будинки-інтернати (2 для жінок: Барабойський та Великорибальський, 2 для чоловіків: Балтський та Новосавицький), комунальне неприбуткове підприємство «Психоневрологічний інтернат «Оберіг» (мішаного типу), в яких проживають 878 підопічних, у тому числі 783 підопічних, визнані судом недієздатними, з них над 674 особами опіку здійснює заклад.

– 2 геріатричні будинки-інтернати (Мирнопільський та Одеський), в яких проживають 223 особи похилого віку та/або з інвалідністю, що потребують постійного догляду і допомоги, з яких осіб з інвалідністю 1 групи – 51 підопічний, 76 підопічних – у віці 75 і більше років.

В області створена мережа спеціалізованих служб підтримки осіб, постраждалих від домашнього насильства, до якої входять: 6 притулків з цілодобовим перебування (до 90 днів); 10 кризових кімнат з цілодобовим перебування (до 10 днів); 11 денних центрів соціально-психологічної допомоги особам, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі; 8 спеціалізованих служб первинного соціально-психологічного консультування осіб, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі; 85 мобільних бригади соціально-психологічної допомоги особам, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі, 2 кімнати для опитування дітей; 1 кол-центр з питань запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі та насильству стосовно дітей.

Продовжується робота щодо створення системи надання послуг раннього втручання для забезпечення розвитку дитини, збереження її здоров'я та життя. На 01 січня 2026 року послугу раннього втручання у 10 установах і закладах системи соціального захисту і охорони здоров'я отримали/отримує 605 сімей з дітьми.

У 2025 році послугами оздоровлення та відпочинку охоплено 18 352 дитини, які потребують особливої соціальної уваги та підтримки, а саме:

– діти-сироти, діти, позбавлені батьківського піклування – 1042;

– діти осіб, визнаних учасниками бойових дій відповідно до пунктів 19-24 частини першої статті 6 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» – 3009;

– діти, один із батьків яких загинув (пропав безвісти) у районі проведення антитерористичних операцій, здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, бойових дій чи збройних конфліктів або помер внаслідок поранення, контузії чи каліцтва, одержаних у районі проведення антитерористичних операцій, здійснення заходів із забезпечення національної безпеки оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, бойових дій чи збройних конфліктів, також діти загиблих (померлих) осіб, визначених у частині першій статті 10-1 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» – 367;

– діти, зареєстровані як внутрішньо переміщені особи – 1360;

– рідні діти батьків-вихователів або прийомних батьків, які проживають у одному дитячому будинку сімейного типу або в одній прийомній сім'ї – 30;

– діти, взяті на облік службами у справах дітей як такі, що перебувають у складних життєвих обставинах – 387;

– діти з інвалідністю – 528;

– діти, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи – 31;

– діти з багатодітних сімей – 5050;

– діти з малозабезпечених сімей – 1248;

– діти, батьки яких загинули від нещасного випадку на виробництві або під час виконання службових обов'язків, у тому числі діти журналістів, які загинули під час виконання службових обов'язків – 1;

– діти, одному з батьків яких встановлено інвалідність I або II групи – 111;

– діти, які перебувають на диспансерному обліку – 730;

– талановиті та обдаровані діти-переможці міжнародних, всеукраїнських, обласних, міських, районних олімпіад, конкурсів, фестивалів, змагань, спартакіад, відмінники навчання, лідери дитячих громадських організацій – 2172;

– діти-учасники дитячих творчих колективів та спортивних команд – 1438;

– діти працівників агропромислового комплексу та соціальної сфери села – 848.

На 01 січня 2026 року в Головному управлінні Пенсійного фонду України в Одеській області на обліку перебувало 552,4 тис. пенсіонерів, з них 44,2 тис. осіб отримують пенсії відповідно до Закону України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб». Після призначення пенсії продовжують працювати 174,9 тис. пенсіонерів, з яких 19,4 тис. осіб отримують пенсії відповідно до Закону України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб».

Проведено п'ять масових перерахунків пенсій, за результатами яких підвищення отримали майже 555 тис. осіб.

Середній розмір пенсії на 01 січня 2026 року склав 6 317,71 грн, що на 12,3 % вище ніж на 01 січня 2025 року і на 143,5 % перевищує прожитковий мінімум для непрацездатних осіб.

Опрацьовано 88,2 тис. звернень щодо призначення/перерахунку субсидій та пільг на оплату житлово-комунальних послуг, придбання твердого та рідкого

підного побутового палива і скрапленого газу, в тому числі: призначено 22,8 тис. субсидій та 16,5 тис. пільг; перераховано 14,6 тис. субсидій та 34,3 тис. пільг.

Протягом 2025 року забезпечено своєчасну та в повному обсязі виплату понад 41,1 тис. житлових субсидій на суму 487,4 млн грн та понад 68,4 тис. пільг на оплату житлово-комунальних послуг, придбання твердого та рідкого підного побутового палива і скрапленого газу на суму 857,9 млн грн.

Проведено масові перерахунки розмірів житлових субсидій по 185,4 тис. справ та пільг по 159,4 тис. справ.

Підтримка внутрішньо переміщених осіб

В умовах російського воєнного вторгнення в Україну, що розпочалося 20 лютого 2014 року і набуло повномасштабного характеру 24 лютого 2022 року, в Україні постійно зростає чисельність внутрішньо переміщених осіб, основною причиною цього є глобальні руйнування житлового фонду та інфраструктури населених пунктів на територіях проведення активних бойових дій.

В Єдиній базі даних внутрішньо переміщених осіб на обліку з 2014 року по сьогоднішній день на обліку перебуває 223 795 осіб. За інформацією районних державних (військових) адміністрацій сьогодні в області є 2973 вільних місць для проживання, у тому числі 265 місць в місцях тимчасового проживання.

Продовжується робота щодо забезпечення додаткових місць для розміщення внутрішньо переміщених осіб, відкриття нових та дообладнання існуючих місць тимчасового проживання.

Починаючи з дати набрання чинності постанови Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2022 року № 495 «Деякі заходи з формування фондів житла, призначеного для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб» (далі – Постанова), за інформацією районних державних (військових) адміністрацій в органах місцевого самоврядування Одеської області сформовано фонд тимчасового житла, до складу якого увійшли 29 квартир, загальною площею 1581,04 м².

Внутрішньо переміщеним особам для тимчасового проживання, починаючи з дати набрання чинності Постанови, надано 26 квартир. В рамках експериментального проекту надано 13,6 млн грн компенсації за спожиті комунальні послуг, які отримали 1152 особи, що тимчасово розмістилися ВПО у своїх житлових приміщеннях. Крім того, виплачено субсидію на оренду житла двом особам на 39 тис. грн та одному наймодавцю надано компенсацію за оренду житла.

В області створено Координаційні центри підтримки цивільного населення при Одеській обласній державній (військовій) адміністрації, 7 районних державних (військових) адміністраціях та в 83 територіальних громадах.

Також в області створено ради з питань внутрішньо переміщених осіб при Одеській обласній державній (військовій) адміністрації, 7 районних державних (військових) адміністраціях та в 43 територіальних громадах.

Для додаткової мотивації до працевлаштування вразливих категорій громадян, а саме внутрішньо переміщених осіб обласною державною (військовою) адміністрацією ініційовано надання додаткової матеріальної підтримки на безповоротній основі. Для отримання додаткової фінансової

допомоги необхідно працевлаштувати на новостворені робочі місця осіб, що мають статус ВПО за направленням служби зайнятості. Розмір виплати складає 10 тис. грн за 1 працевлаштовану особу. З початку дії Програми маємо 49 позитивних кейсів, сплачено 560,0 тис грн за працевлаштування 56 ВПО.

Ветеранська політика

На 01 січня 2026 року в Одеській області за даними Єдиного державного реєстру ветеранів зареєстровано 98 242 особи з них: 75059 учасників бойових дій; 8025 осіб з інвалідністю внаслідок війни; 6632 члени сімей загиблих (померлих) ветеранів війни; 3566 членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України; 4 особи, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною; 4956 учасників війни.

Обласною комплексною програмою реабілітації, інтеграції та соціального захисту Захисників та Захисниць України, членів сімей загиблих Одеської області у 2025 році за рахунок обласного бюджету передбачено ряд заходів на загальну суму 2348,70 тис. грн.

На відшкодування вартості з надання послуг з комплексної реабілітації особам з інвалідністю внаслідок війни I, II груп та військовослужбовцям, які втратили функціональні можливості нижніх та верхніх кінцівок, з числа осіб, які брали безпосередню участь у забезпеченні оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України передбачено 688,70 тис. грн. Надано послуг з комплексної реабілітації 38 особам з інвалідністю внаслідок війни I, II груп та військовослужбовцям.

Надано одноразову допомогу дітям загиблих (померлих), учасників АТО/ООС, осіб з числа Захисників і Захисниць України до Дня Незалежності заплановано 602 сім'ям на 830 дітей у сумі 1660,00 тис. грн.

Розпорядженням голови (начальника) Одеської обласної державної (військової) адміністрації від 18 вересня 2025 року № 919/А-2025 затверджено Програму реабілітації (абілітації), санаторно-курортного оздоровлення (лікування) та інтеграції мешканців Одеської області, які безпосередньо брали (беруть) участь у заходах, необхідних для забезпечення оборони держави у зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України на 2025 рік (далі – Програма).

За 2025 рік надано послуги з комплексної реабілітації 20 військовослужбовцям з інвалідністю внаслідок війни I, II груп у сумі.

В області свою діяльність здійснюють:

– Комунальна установа «Одеський обласний центр підготовки населення до національного спротиву та захисту ветеранам війни» (вул. Канатна, 83, м. Одеса);

– комунальна установа «Сервісний офіс «Ветеран Хаб» (вул. Косівська, 2-д, м. Одеса);

– ГО «Ветеранс ХАБ Одеса» (провулок Ново-Базарний, 5, м. Одеса);

– Ветеран-Хаб у селищі Доброслав (вул. Київська, 77, с. Доброслав).

У 2025 році Одеська область отримала державну субвенцію у розмірі 446,806 млн. грн на придбання житла для 174 ветеранів війни і членів їхніх

родин, а саме осіб з інвалідністю 1-2 групи внаслідок війни з числа учасників АТО/ООС, Захисників України та члени сімей загиблих.

23 липня 2025 року проведено захід з вручення сертифікатів на отримання житла ветеранами війни та членами їх сімей із залученням представника Міністерства у справах ветеранів України.

Охорона здоров'я

За останні роки відбулося оновлення мережі лікувально-профілактичних закладів Одеської області. Медичну допомогу населенню регіону станом на 01 січня 2026 року надають 132 заклади, в т.ч. 125 установ, які утримуються за рахунок місцевих бюджетів.

Станом на 01.01.2025 загальна кількість закладів охорони здоров'я в Одеській області становить 151. З них:

- першого рівня надання медичної допомоги – 65 закладів, серед яких 52 центри первинної медико-санітарної допомоги, 307 амбулаторій загальної практики – сімейної медицини та 281 фельдшерсько-акушерський пункт та фельдшерські пункти;

- другого рівня – 51 заклад серед яких центральні, багатопрофільні, міські та районні лікарні;

- третього рівня – 15 закладів охорони здоров'я обласного підпорядкування, з яких: 6 центрів (соціально значущих хвороб, центр реабілітації та паліативної допомоги дітям, нефролог, онко, екстренно медичної допомоги), 3 лікарні (дитяча, обласна клінічна, обласний клінічний медичний центр), 2 спеціалізованих будинки дитини, 1 диспансер, 1 станція переливання крові, 1 психіатрична лікарня, 1 багатопрофільний шпиталь ветеранів;

- інші заклади – 20 закладів (санаторії, заклади МОЗ України, навчальні заклади).

Надають медичну допомогу 6 190 лікарів, 9 167 фізичних осіб середнього медичного персоналу, 5 283 молодшого.

Екстрену медичну допомогу в області надають 187 бригад екстреної медичної допомоги КНП «Одеський обласний центр екстреної медичної допомоги і медицини катастроф» Одеської обласної ради.

Відповідно до вимог постанови Кабінету Міністрів України від 28.02.2023 № 174 «Деякі питання функціонування спроможної мережі закладів охорони здоров'я», в Одеському госпітальному окрузі сформовано спроможну мережу закладів охорони здоров'я, до складу якої входять 7 госпітальних кластерів. В структурі спроможної мережі визначено 5 надкластерних, 13 кластерних та 18 загальних лікарень, спектр послуг яких забезпечує надання стаціонарної медичної допомоги пацієнтам будь-якого віку при найпоширеніших захворюваннях та станах на території.

Актуальним залишається питання надання медичних послуг внутрішньо переміщеним особам у період війни, і держава створює умови для ефективного та доступного для всіх громадян медичного обслуговування в закладах охорони здоров'я Одеської області. З початку воєнного стану, станом на 01 січня 2026 року

госпіталізовано до стаціонару 38 448 внутрішньо переміщених осіб (в тому числі за 2025 рік – 7 700 осіб). За період з 24.02.2022 по 01.01.2026 зареєстровано всього звернень до центрів первинної медико-санітарної допомоги, дитячих поліклінік, поліклінічних відділень (для ЦРЛ), консультативно-діагностичних центрів – 130 680 (в т.ч. у 2025 році – 17 456 звернень), з них дорослих звернень – 101 066, дитячих звернень – 29 614.

Забезпечено безперервний медичний супровід ВПО. Всі ВПО знаходяться на обліку в місцевих центрах первинної медико-санітарної допомоги. У кожній громаді визначені відповідальні особи, які супроводжують ВПО та забезпечують надання медичної допомоги.

Забезпечено роботу гарячих ліній з медичних послуг для ВПО: Одеської обласної дитячої клінічної лікарні, Одеської обласної клінічної лікарні; онлайн-консультації різних фахівців для ВПО за допомогою телемедицини.

З метою забезпечення маломобільних ВПО медичною допомогою та доглядом в умовах медичних закладів, на виконання постанови Кабінету Міністрів України від 17 вересня 2025 року № 1169 «Деякі питання підтримки внутрішньо переміщених осіб», 13 закладів охорони здоров'я в Одеській області законтрактовані з Національною службою здоров'я України за пакетом «Довготривалий медсестринський догляд».

Здійснено заходи щодо забезпечення можливості підключення та передачі звернень за екстреною медичною допомогою провайдерами неголосового виклику екстрених служб. Комунальним некомерційним підприємством «Одеський обласний центр екстреної медичної допомоги і медицини катастроф» Одеської обласної ради» (далі – КНП «ООЦЕМД і МК» ООР») з 2021 року забезпечено постійну (цілодобову) доступність до послуг перекладача жестової мови через використання засобів відеозв'язку та програмного забезпечення з використанням отримувачами індивідуальних засобів зв'язку (смартфон, планшет), встановлена на мобільні телефони співробітників виїзних бригад екстреної медичної допомоги КНП «ООЦЕМД і МК» ООР». Доступ до сервісу в варіанті онлайн забезпечується цілодобово за допомогою професійних перекладачів, що мають професійну кваліфікацію «Перекладач жестовою мовою «сурдоперекладач».

Розширюється арсенал застосування засобів телемедицини. Медичний працівник, що працює у віддаленому районі, в режимі 24/7 може отримати консультацію кваліфікованого лікаря-спеціаліста та висновок за даними електрокардіографії, рентгенологічного або ультразвукового дослідження. Всі райони Одеської області забезпечені мобільними діагностичними комплексами, що мають можливість дистанційної передачі медичних даних.

Впроваджуються заходи з розширення можливостей дистанційної реєстрації громадян на консультації та обстеження в закладах охорони здоров'я шляхом використання інтернет ресурсів.

Згідно з вимогами постанови Кабінету Міністрів України від 28.10.2021 № 1160 «Деякі питання забезпечення організації та надання освітніх послуг дітям, які перебувають на стаціонарному лікуванні або яким надається реабілітаційна допомога» на початку 2025 року відкрито освітній простір

«Школа супергероїв» на базі Комунального некомерційного підприємства «Одеська обласна дитяча клінічна лікарня» Одеської обласної ради». Реалізація в області медико-педагогічного партнерства Всеукраїнського проекту «Школа супергероїв» надає можливість дітям, які цього потребують, вчитися попри проблеми зі здоров'ям і всупереч їм, здобувати знання, відволікаючись від медичних процедур і відчувати перспективу, бачити власне майбутнє, що значно покращує процес реабілітації.

Також в рамках реалізації Концепції розвитку охорони психічного здоров'я в Україні до 2030 року, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27.12.2017 № 1018-р, з липня 2025 року стаціонарна психіатрична допомога дітям надається на базі відділення дитячої психіатрії Комунального некомерційного підприємства «Одеська обласна дитяча клінічна лікарня» Одеської обласної ради», яке розраховано на 25 ліжок.

В умовах повномасштабної війни пріоритетного значення в системі охорони здоров'я Одещини набувають заклади охорони здоров'я, що надають реабілітаційну медичну допомогу та забезпечують збереження ментального здоров'я пацієнтів, в тому числі ветеранів війни, учасників бойових дій, членів сімей загиблих чи померлих Захисників і Захисниць України.

З метою соціального супроводу військовослужбовців, які перебувають на лікуванні в умовах стаціонару, а також членів їх сімей, в кластерних та надкластерних закладах охорони здоров'я введено посади фахівця із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб.

Для забезпечення населення якісною реабілітаційною допомогою у багатопрофільних надкластерних та майже всіх кластерних закладах функціонують реабілітаційні відділення та протягом 2025 року збільшено кількість надавачів послуг за даним пакетом програми медичних гарантій. Станом на 01 січня 2026 року на території Одеської області функціонують 8 Центрів ментального здоров'я, які надають комплексну психосоціальну та психіатричну допомогу особам з розладами ментального здоров'я.

На базі закладу обласного підпорядкування КНП «Багатопрофільний шпиталь ветеранів» Одеської обласної ради» створено всі умови для проведення успішної реабілітації військовослужбовців. Лікарня наразі розрахована на 180 ліжок, працює 200 фахівців. Для пацієнтів облаштовано зали фізичної терапії та кінезотерапії, три кабінети апаратної фізіотерапії, кабінет ерготерапії, кабінет психологічної підтримки, маніпуляційну, а також 13 палат на 30 ліжок.

Освіта

Мережа закладів освіти Одеської області різних типів та форм власності, функціонуючи в умовах дії воєнного стану, складається із:

– 800 закладів дошкільної освіти, із них: 709 – заклади комунальної власності територіальних громад, 2 – заклади державної власності та 89 приватних закладів;

– 707 закладів загальної середньої освіти, із них: 613 – заклади комунальної форми власності територіальних громад, 2 – заклади державної форми власності, 22 закладів обласної комунальної власності, 70 приватних закладів;

– 28 закладів професійної (професійно-технічної) освіти, з них: 24 – заклади, самостійні юридичні особи (1 в стадії реорганізації, 3 без контингенту), 3 – заклади у складі закладів вищої освіти, 2 – коледжи та 1 навчальний центр при установі виконання покарань;

– 37 закладів фахової передвищої та 17 закладів вищої освіти (з них: 2 зі специфічними умовами навчання);

– 96 закладів позашкільної освіти, з них: 62 – заклади позашкільної освіти комунальної форми власності територіальних громад та 34 спеціалізованих закладів позашкільної освіти спортивного профілю (ДЮСШ).

У закладах освіти Одещини впроваджується Концепція безпеки закладів освіти, що покликана розв'язати питання створення безпечного, комфортного та інклюзивного освітнього середовища в умовах війни, забезпечивши захист від загроз, попередження насильства (фізичного, психологічного), ефективне реагування на кризові ситуації та формування компетентностей безпеки у всіх учасників освітнього процесу.

В освітній мережі здійснюється комплекс організаційних та практичних заходів, спрямованих на захист прав дитини шляхом створення безпечного середовища та збереження дітей від наслідків збройної агресії російської федерації проти України.

Формування культури безпеки життєдіяльності дітей і молоді реалізуються через проекти «Класи безпеки», «Мобільні (пересувні) класи безпеки», «Рух юних рятувальників-пожежних (ДЮРП)», проводиться інформаційно-роз'яснювальна робота з усіма верствами населення, зокрема в освітньому середовищі. Одним із головних критеріїв безпечного освітнього середовища сьогодні є наявність у закладі освіти укриття цивільного захисту населення та його облаштування відповідно до вимог, що дає можливість збереження життя та здоров'я учасників освітнього процесу під час перебування їх в закладах освіти.

У 2025 році виконувалися ремонтно-будівельні роботи захисних споруд цивільного захисту (укриттях) у 198 закладах освіти (будівництво – 39, реконструкція – 1, ремонт – 158), зокрема: 137 загальної середньої освіти; 59 – дошкільної освіти та 2 закладах професійної (професійно-технічної) освіти.

До кінця року будівельні роботи завершені на 140 об'єктах (86 закладів загальної середньої та 54 закладів дошкільної освіти).

За інформацією органів управління освітою районних державних (військових) адміністрацій на початок грудня 2025 року фонд споруд цивільного захисту (без урахування закладів приватної форми власності) становив 1446 одиниць для 304,7 тис. учасників освітнього процесу, а саме:

– 137 протирадіаційних укриттів для укриття 55,4 тис. осіб;

– 1018 найпростіших укриттів для укриття 198,08 тис. осіб;

– 291 споруд цивільного захисту (різних типів) інших суб'єктів господарювання використовуються для укриття 51,2 тис. учасників освітнього процесу.

114 закладів загальної середньої освіти Одеської області реалізують експериментальний проєкт щодо посилення безпеки освітнього середовища в закладах загальної середньої освіти в умовах правового режиму воєнного стану

на виконання постанови Кабінету Міністрів України від 01.11.2024 № 1245, метою реалізації якого є створення безпечних умов здобуття загальної середньої освіти та перебування учасників освітнього процесу в закладах освіти в умовах правового режиму воєнного стану, зокрема збройної агресії РФ проти України.

Впровадження Концепції безпеки закладів освіти є ключовим напрямом роботи для забезпечення безперебійного освітнього процесу та захисту життя і здоров'я учасників освітнього процесу.

Фонд споруд цивільного захисту та найпростіших укриттів у закладах вищої, фахової передвищої та професійної освіти області становив 169 одиниць місткістю 501593 осіб: для вищої – 103 одиниць місткістю 27 106 осіб, фахової передвищої – 35 одиниць місткістю 15 180 осіб; професійної – 31 одиниць місткістю 9 307 осіб.

Ще 291 споруда цивільного захисту (різних типів) інших суб'єктів господарювання використовуються для укриття 51,2 тис. учасників освітнього процесу.

Дошкільна освіта.

В області функціонує 800 закладів дошкільної освіти, що охоплюють всіма формами дошкільної освіти 45 708 дітей віком від 3 до 6 років, фактично в закладах дошкільної освіти перебуває 39 086 дітей.

У 2025 році в області функціонують та надають освітні послуги 800 закладів дошкільної освіти, з них працюють: очно – 598 закладів (75%) в них 35 128 вихованців; змішано – 57 закладів (7%), в них 1 368 вихованців; дистанційно – 103 закладів (13 %), в них 2 590 вихованців.

За рішеннями засновника 42 (5%) заклади перебувають на простой.

Наразі до закладів дошкільної освіти зараховано 45 708 вихованців. Фактично у закладах дошкільної освіти перебуває 39 086 дітей.

Загальна середня освіта.

3 01 вересня 2025 року до освітнього процесу у закладах загальної середньої освіти приступили 243 723 тисяч здобувачів освіти, з них: учнів 1 класів – 17 722 особи (1072 класи), учнів 9 класів – 25 815 осіб (1216 класів), учнів 10 класів – 16 777 осіб (788 класів), учнів 11 класів – 16 222 особи (801 класів). До закладів загальної середньої освіти області зараховано 12 405 здобувачів освіти з числа внутрішньо переміщених осіб.

Освітній процес у закладах загальної середньої освіти області забезпечують 23 028 педагогічних працівників. Ключовим у роботі закладів загальної середньої освіти в умовах воєнного стану стало створення максимально безпечних умов для учасників освітнього процесу закладів освіти області.

Освітній процес здійснюється у наступних форматах: очний – 597 закладів (85%), в змішаному форматі – 86 закладів (12%), з використання дистанційних технологій – 24 заклади освіти (3%).

У закладах загальної середньої освіти – 243 723 здобувачів освіти, з них навчаються: очно – 135 757 учнів (56%), змішано – 76 477 учнів (31%), дистанційно – 9 611 учнів (4%). Наразі 21 878 учнів (9%) перебувають за кордоном.

Професійна (професійно-технічна) освіта.

Кількість здобувачів освіти у закладах професійної (професійно-технічної) освіти становить 11 185 осіб, у закладах фахової передвищої освіти – 24 682 осіб, у закладах вищої освіти – 62 727 осіб.

В області продовжується робота щодо модернізації мережі закладів професійної освіти.

На виконання Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» та відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 25 липня 2024 року № 851 «Про затвердження Державного стандарту профільної середньої освіти», головою Одеської обласної державної (військової) адміністрації було видано розпорядження від 29 серпня 2024 року № 829/А-2024 «Про мережу ліцеїв Одеської області». Даним розпорядженням передбачено створення мережі закладів старшої профільної освіти, яка включатиме академічні та професійні ліцеї. Зокрема, планується трансформація 20 закладів професійної (професійно-технічної) освіти у профільні ліцеї.

Разом з цим та відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 08.07.2024 № 969 Північний центр професійної освіти змінив тип та назву на Заклад професійної освіти «Північний професійний коледж», та наказу Міністерства освіти і науки України від 02.05.2025 № 680 Державний навчальний заклад «Одеський професійний ліцей морського транспорту» на – ЗП(ПТ)О «Одеський професійний коледж морського та залізничного транспорту».

Водночас тривають реорганізаційні заходи щодо об'єднання ДНЗ «Ісаєвський професійний аграрний ліцей» і ДНЗ «Березівський професійний аграрний ліцей», а також виокремлення зі структури університету ДНЗ «Одеський професійний ліцей сфери послуг Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського».

Разом з цим, рішенням Одеської обласної ради від 12 грудня 2024 року № 728-VIII затверджено передавальний акт (акт приймання-передачі) цілісного майнового комплексу Державного навчального закладу «Арцизький професійний аграрний ліцей» включно з правами та обов'язками юридичної особи у спільну власність територіальних громад сіл, селищ, міст Одеської області.

Зазначені оптимізаційні рішення нададуть можливість відійти від дублювання професій у поблизу розташованих закладах, покращити (зміцнити) матеріально-технічну базу та забезпечити раціональне використання майна закладів освіти, забезпечити створення сучасного освітнього середовища, що прямо впливатиме на якість практичної та теоретичної підготовки здобувачів освіти.

Упродовж року продовжено роботу щодо створення у закладах професійної освіти нового освітнього простору.

На сьогодні у закладах професійної освіти області функціонує 42 навчально-практичних центри, які створено за кошти державного, обласного бюджетів та кошти соціальних партнерів. Крім того, заплановано відкриття ще 6 майстерень і лабораторій закладів професійної та фахової передвищої освіти.

У ДНЗ «Одеський центр професійно-технічної освіти» встановили фотоелектричну станцію, що складається з 14 сонячних панелей. Це дасть змогу закладу працювати автономно під час перебоїв з електроенергією.

Кулінарні хаби – це навчально-практичні центри, створені на базі закладів професійної освіти, що здійснюють підготовку, перепідготовку, підвищення кваліфікації кухарів, співпрацю з питань перепідготовки працівників шкільних харчоблоків.

У рамках пілотного проєкту, який реалізується в рамках стратегії реформи шкільного харчування першої леді Олени Зеленської на базі 3 закладів: ДНЗ «Одеський центр професійно-технічної освіти» ЗП(ПТ)О «Дунайський центр професійної освіти» та ЗП(ПТ)О «Північний професійний коледж» створені кулінарний хаби. На базі яких окрім здобувачів освіти, понад 1000 кухарів шкіл та садочків пройшли перенавчання та підвищення кваліфікації.

Відкрито профорієнтаційний хаб на базі Закладу професійної (професійно-технічної) освіти «Північний професійний коледж» за підтримки Швейцарсько-українського проєкту DECIDE у партнерстві з Міністерством освіти і науки України. Здобувачі освіти мали змогу ознайомитися з новими майстернями та локаціями: 3D-майстерня – світ інновацій і технологій, швейна майстерня – простір творчості й дизайну, beauty-салон – краса, стиль і професійний догляд, кухня-кафе – атмосфера кулінарної майстерності, оранжерея – гармонія природи, праці та турботи.

Разом із цим за підтримки Програми розвитку ООН (UNDP) закуплено новітнє обладнання для закладів професійної освіти, а саме: ДНЗ «Одеський центр професійно-технічної освіти» – для професії «Оператор БПЛА» (1,6 млн грн), ЗП(ПТ)О «Одеський професійний коледж морського та залізничного транспорту» – для професії «Матрос» (4,2 млн грн), ДНЗ «Одеський професійний лицей сфери послуг Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського» – для професій «Кравець», «Закрійник» (2,3 млн грн), ДНЗ «Ісаєвський професійний аграрний лицей» – для професії «Тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва» (1,2 млн грн).

В закладах професійної освіти Одеського регіону проводяться короткострокові курси організовані Програмою розвитку ООН (UNDP) в Україні у межах проєкту «Трансформаційне відновлення задля безпеки людей в Україні» за фінансової підтримки Уряду Японії, більше 150 осіб з числа дорослого населення пройшли зазначені курси.

Водночас передбачається проведення короткострокових курсів ще у 7 закладах освіти за такими професіями: «Оператор агродронів», «Штукатур», «Кухар», «Кравець», «Оператор комп'ютерного набору», «Електрогазозварник», «Електромонтер з ремонту та обслуговування електроустаткування», «Слюсар з ремонту сільськогосподарських машин та устаткування», «Маляр».

Відповідно до розпорядження голови (начальника) Одеської обласної державної (військової) адміністрації від 12.09.2024 № 875/А-2024 затверджено перелік осередків викладання навчального предмета «Захист України» у закладах освіти Одеської області, зокрема на базі закладів професійної (професійно-технічної) освіти та фахової передвищої освіти створено

13 осередків викладання навчального предмета «Захист України», у 2026 заплановано відкриття ще 6 осередків.

Вища освіта.

В області функціонують 17 закладів вищої освіти. Контингент здобувачів освіти становить 62,7 тис осіб. Освітній процес забезпечують 5051 наукових, науково-педагогічних та педагогічних працівників.

У закладах вищої освіти Одеського регіону навчаються 6031 здобувач освіти з числа пільгових категорій, яким може надаватись державна цільова допомога. Разом з цим, на сьогодні 12 закладів вищої освіти Одеської області беруть участь в експериментальному проєкті щодо надання державної допомоги на навчання дітям деяких категорій осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України

На даний час 15 закладів вищої освіти Одеського регіону ведуть підготовку іноземних фахівців, відповідно до ліцензій на підготовку іноземних громадян та укладених угод про співпрацю щодо набору іноземних громадян на навчання.

У закладах вищої освіти Одещини навчаються понад 2 тисяч іноземних громадян з 60 країн світу, у тому числі з 11 країн Європейського Союзу.

За результатами вступної кампанії 2025 року Одеська область увійшла до трійки лідерів серед регіонів України за кількістю поданих абітурієнтами заяв до закладів вищої освіти.

Водночас, за останні роки спостерігаються зміни в структурі вибору спеціальностей серед вступників Зокрема: зростає зацікавленість у ІТ, цифрових технологіях, логістиці, менеджменті; стабільно високий попит на медичні та морські спеціальності; зменшується кількість вступників на деякі природничі та педагогічні спеціальності.

Міжнародне співробітництво закладів вищої освіти є важливим фактором їхнього розвитку та інтеграції у світовий освітній та науковий простір. Співпраця спрямована на розвиток наукової, академічної та культурної взаємодії між сторонами. Заклади вищої освіти активно беруть участь у міжнародних проєктах Erasmus+ міжнародна співпраця Європейського Союзу з іншими країнами світу у сфері освіти, молоді та спорту; «Горизонт», «Twining» Україна – Велика Британія; DAAD Німецька служба академічних обмінів тощо.

Позашкільна освіта.

Наразі діє 96 закладів позашкільної освіти, де здобувають освіту 97 629 вихованців, з них: 62 заклади позашкільної освіти комунальної та інших форм власності територіальних громад та 34 спеціалізованих закладів позашкільної освіти спортивного профілю (ДЮСШ), у тому числі Одеська обласна спеціалізована дитячо-юнацька спортивна школа олімпійського резерву, формуючи вміння та навички за інтересами, забезпечують потреби особистості у творчій самореалізації та інтелектуальний, духовний і фізичний розвиток, підготовку до активної професійної та громадської діяльності, створює умови для соціального захисту та організації змістовного дозвілля відповідно до здібностей.

Протягом 2025 року продовжено роботу щодо розвитку молодіжної інфраструктури обласного та районних рівнів.

Департаментом освіти і науки Одеської обласної державної адміністрації проведено установчі збори та обрано перший склад молодіжної ради при Одеській обласній (військовій) державній адміністрації (розпорядження голови (начальника) Одеської обласної державної (військової) адміністрації від 14.04.2025 № 329/А-2025 «Про затвердження складу молодіжної ради при Одеській обласній державній (військовій) адміністрації»). Робота молодіжної ради велася відповідно до Плану роботи на 2025 рік у різних форматах. Для молоді Одещини проведено Обласний молодіжний форум до Дня молоді. За ініціативою Молодіжної ради при Одеській обласній державній адміністрації проведено Перший обласний форум молодіжних рад, центрів та просторів Одещини, який відбувся у місті Південне і став масштабною подією для активної молоді регіону. Захід об'єднав понад півсотні представників молодіжних рад, центрів та просторів з різних громад області.

Найбільш значимими та масовими заходами, проведеними Молодіжною радою при Одеській обласній державній адміністрації стали: Дні Криму в Одесі; Захід до Дня Конституції України – «К.О.Д. UA: Конституція. Особистість. Держава.»; Дводенний фестиваль, присвячений дню молоді України – Фестиваль молодіжних ідей та спорту»; Стратегічна сесія Молодіжних рад при Одеській та Донецькій обласних державних адміністраціях.

Молодь Одещини взяла участь у низці важливих проєктів. У місті Одесі проведено форум в рамках проєкту «Посилення повноважень і можливостей молоді на рівні місцевого самоврядування в Україні», що реалізується Національним українським молодіжним об'єднанням (НУМО).

У м.Болград відбувся Міжрегіональний молодіжний форум «Болград Youth Forum 2025», у м.Чорноморськ проведено молодіжну симуляційну гру «Чому демократія неможлива без громадянського суспільства?».

Активісти та громадські діячі Одещини долучилися до традиційного Форуму Спільки «Громадські ініціативи України», який відбувся у м. Львів та зібрав представників громадського сектору з різних областей країни.

У межах 14-го Щорічного форуму Європейської стратегії для Дунайського регіону (EUSDR) членкиня Молодіжної ради при Білгород-Дністровській міській раді та представниця від України Дунайської молодіжної ради, взяла участь у низці важливих міжнародних заходів у м.Сараєво (Боснія і Герцеговина) де презентувала діяльність Дунайської молодіжної ради на засіданні Керівної групи Пріоритетної сфери EUSDR, зокрема інтерактивну карту Дунайських фестивалів та молодіжні ініціативи.

Проведено відповідну роботу щодо розвитку молодіжної інфраструктури у територіальних громадах Одещини. Збільшилась кількість молодіжних рад і молодіжних просторів.

Станом на грудень 2025 року утворено 39 молодіжних рад та 20 молодіжних просторів в територіальних громадах Одеської області. Кількість молодіжних центрів залишається незмінною – 4. На етапі утворення – 8 молодіжних рад.

Протягом звітного періоду проведено низку зустрічей з представниками ЮНІСЕФ щодо започаткування роботи обласного молодіжного центру.

Так, за підтримки ЮНІСЕФ і Федерального міністерства економічного співробітництва і розвитку Німеччини, разом з Всеукраїнським молодіжним центром Департаментом освіти і науки Одеської обласної державної адміністрації організовано навчання в межах програми «Молодіжний працівник». Було проведено базовий тренінг, в якому взяли участь 25 осіб та спеціалізований тренінг «Молодіжна робота, інформована про травму», за участю 20 представників Одещини.

Здійснено відповідну роботу в територіальних громадах області у співпраці з Українським молодіжним фондом та проведено серію заходів під назвою «Грантові можливості для молоді в громаді». У травні 2025 року у співпраці з командою Українського молодіжного фонду було здійснено 17 зустрічей з активною молоддю, в яких взяли участь більше 300 осіб з числа активної молоді Одещини.

Освіта дітей з особливими освітніми потребами.

Комплексним документом, який передбачає створення безбар'єрного простору в різних вимірах (освітньому, цифровому, інформаційному, фізичному, суспільному та економічному) є Національна стратегія із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року, де серед завдань з її реалізації визначено розвиток мережі та підтримка інклюзивно-ресурсних центрів, забезпечення їх достатньою кількістю кваліфікованих фахівців, методичними матеріалами і обладнанням та налагодження співпраці із закладами освіти.

Важливим показником безбар'єрності в освіті є формування мережі інклюзивно-ресурсних центрів, спеціальних та інклюзивних закладів (класів груп), тобто системи освітньої підтримки дитини з особливими освітніми потребами.

Інклюзивно-ресурсні центри (далі – ІРЦ) – це спеціальні установи системи освіти, які мають завдання якомога раніше виявити в дитини особливі освітні потреби й надати їй фахову і компетентну допомогу.

В області функціонує 43 центри. ІРЦ обслуговують дітей, які проживають на території 35 громад, ще 37 територіальних громад уклали угоди про співробітництво з цими центрами, як це передбачено пунктом 7 Положення про інклюзивно-ресурсний центр, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 липня 2017 року № 545.

Для методичної підтримки ІРЦ на базі КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради» працює обласний ресурсний центр підтримки інклюзивної освіти, для практичної роботи якого облаштовано тренінговий центр.

Перед початком повномаштабного вторгнення РФ забезпечено 9 ІРЦ мобільними ІРЦ, що показують позитивні результати їх використання у роботі та супроводі дітей з ООП з віддалених населених пунктів.

Для забезпечення безпекових умов в умовах воєнного стану 35 ІРЦ мають можливості для укриття відвідувачів та працівників центру 10 ІРЦ мають укриття, 25 ІРЦ уклали договори про використання укриття іншого закладу (установи).

Усього в 43 ІРЦ введено 403 ставки працівників, з яких 299 педагогічні та 104 – не педагогічні. Фактично працює 332 працівника, з них 233 – педагогічні працівники та 99 інших працівників. 66 посад є вакантними.

37 ІРЦ та обласний ресурсний центр підтримки інклюзивної освіти забезпечені діагностичними методиками WISC-IV, LEITER-3, PEP-3, CASD, CONNERS-3, що є базовими для обстеження дітей різного віку з найпоширенішими освітніми труднощами. 25 фахівців ІРЦ є сертифікованими спеціалістами. Є потреба у забезпеченні 7 ІРЦ згаданими методиками.

За співпраці з Організацією об'єднаних націй з питань освіти, науки і культури в області реалізовано проєкт щодо формування безпечного освітнього середовища, у рамках якого 16 ІРЦ та обласний ресурсний центр підтримки інклюзивної освіти КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради» забезпечені діагностичними методиками SAFA і MPR, які здійснюють ґрунтовне оцінювання п'яти основних сфер розвитку та труднощів у навчанні, у тому числі дітей раннього віку.

Загалом у 2025 році фахівцями ІРЦ було проведено 4424 комплексних оцінки розвитку дитини. При цьому 986 дітей отримували на базі ІРЦ корекційно-розвиткові послуги. У 2025 році проведено 32 294 корекційно-розвиткових занять та 39 357 консультацій.

Організація харчування та підвезення здобувачів освіти.

З метою реалізації Стратегії реформування системи шкільного харчування на період до 2027 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 07 листопада 2025 року №1216-р «Деякі питання реалізації Стратегії реформування системи шкільного харчування на період до 2027 року» видано розпорядження голови (начальника) Одеської обласної державної (військової) адміністрації від 25 грудня 2025 року №1493/А-2025 «Про затвердження регіонального плану заходів щодо реалізації Стратегії реформування системи шкільного харчування на період до 2027 року в закладах освіти Одеської області». Наразі органами місцевого самоврядування здійснюються заходи щодо оновлення місцевих програм з реформування системи харчування учнів у закладах освіти.

У 2025/2026 навчальному році учнів 1-4 класів та 5-11 класів закладів освіти області забезпечено безоплатним гарячим харчуванням за кошти субвенції з державного бюджету відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 13 серпня 2025 року №969 «Деякі питання фінансування харчування учнів початкових класів закладів загальної середньої освіти за кошти Всесвітньої продовольчої програми Організації Об'єднаних Націй у 2025 році», розпорядження Кабінету Міністрів України від 17 вересня 2025 року № 996-р «Про розподіл обсягу субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на покращення якості гарячого харчування та фінансування харчування учнів початкових класів закладів загальної середньої освіти за спеціальним фондом у 2025 році» та постанови Кабінету Міністрів України від 25 вересня 2025 року № 1211 «Деякі питання організації харчування учнів закладів загальної середньої освіти».

У 46 закладах загальної середньої освіти харчування учнів організовано в укриттях закладів освіти.

Із використанням потужностей власних харчоблоків процес харчування організовано у 492 закладі загальної середньої освіти, послуга з «аутсорсингу» реалізована у 83 закладах освіти, послуга з «кейтерингу» – у 108 закладах загальної середньої освіти області.

Нові технологічні моделі організації харчування «Базова кухня» реалізовано у 13 закладах освіти, «Опорна кухня» – у 4 закладах освіти, доставка їжі від опорної кухні здійснюється ще до 10 освітніх установ.

У 2025 році відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 16 лютого 2022 року №120 «Про затвердження порядку та умов надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на придбання обладнання, модернізацію (проведення реконструкції та капітального ремонту) їдалень (харчоблоків) закладів загальної середньої освіти» (зі змінами) та розпорядження Кабінету Міністрів України від 13 серпня 2024 року №763-р «Про розподіл обсягу субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на придбання обладнання, створення та модернізацію (проведення реконструкції та капітального ремонту) їдалень (харчоблоків) закладів загальної середньої освіти у 2024 році» (зі змінами) завершено роботи на 13 об'єктах закладів загальної середньої освіти. Загальний обсяг коштів субвенції 116 533,7 тис. грн, а також 24 538, 987 тис. грн коштів місцевих бюджетів.

Триває втілення проєкту «Ізмаїл. Фабрика-кухня» з урахуванням домовленостей Меморандумів про співпрацю між Одеською обласною державною (військовою) адміністрацією, Ізмаїльською міською радою та фундацією «Конфлікт та Розвиток» за підтримки фонду від The Howard G. Buffett Foundation щодо початку реалізації проєкту «Ізмаїл. Фабрика кухня».

Наразі завершено процес підготовки дозвільних документів щодо початку будівельних робіт, примірним терміном їх початку визначено березень 2026 року.

Успішним для регіону залишається пілотування реформи харчування в частині відкриття 3 Кулінарних хабів на базі центрів професійної освіти області. У 2025 році 1075 кваліфікованих кухарів закладів загальної середньої освіти регіону пройшли навчання та відповідну перепідготовку, також до цього процесу залучено кухарів закладів дошкільної освіти громад області.

Підтримка сім'ї, дітей та молоді

Станом на 01 січня 2026 року всього на обліку перебуває 4716 дітей. Це основна група, на яку спрямована робота з розвитку сімейних форм виховання.

В області функціонують такі альтернативні сімейні форми:

– 65 дитячі будинки сімейного типу (далі – ДБСТ). Кількість дітей, що виховується в ДБСТ – 843 дитини.

– 169 прийомних сімей (далі – ПС). Кількість дітей, що виховується – 357. Прийомні сім'ї виховують меншу кількість дітей, але це дозволяє забезпечити більш індивідуальний підхід до кожної дитини.

– опіка та піклування – одна важлива форма сімейного виховання, де дитина

перебуває під наглядом та опікою дорослих осіб, зазвичай родичів. Кількість дітей, що виховується – 3287 дітей (з них 11 – тимчасова опіка з послідуочим усиновленням). Кількість опікунів піклувальників – 2414. З них у родинних стосунках з дитиною перебуває: 281 – повнолітні брати, сестри, 659 – тітка, дядько, 1184 – бабуся, дідусь, 290 – інші родичі (з яких 156 – не родичі).

У частковому співвідношенні частка дітей в ПС та ДБСТ становить 17,8%, частка дітей під опікою піклуванням – 69,7%

В Одеській області працює 37 патронатних сімей. Протягом 2024-2025 років послугами патронату скористалося 188 дітей (у 2024 – 70, у 2025 – 118), потребувало влаштування в патронат 168 дітей (у 2024 – 56 дітей, у 2025 – 112 дітей).

Середній термін перебування дітей, що вибули з патронату, у 2024 році 204 днів, у 2025 році 229 днів.

На території Одеської області створено 6 кімнат дружніх до дитини, для забезпечення опитування/допиту постраждалих від сексуального насильства, жорстокого поводження та усіх видів насильства стосовно дітей за методикою «Зелена кімната».

Також, функціонує відділення Центру захисту та соціально-психологічної підтримки у процесі слідства та правосуддя дітей, які постраждали або стали свідками насильства (модель «Барнахус») (вул. Люстдорфська дорога, буд. 27, м. Одеса).

Одним із основних завдань на 2025 рік було забезпечення права на сім'ю дітей, які під час воєнного стану були тимчасово переміщені (евакуйовані) за межі України із закладів інституційного догляду та виховання дітей. За сприянням служби у справах дітей Одеської обласної державної адміністрації до прийомних сімей, дитячих будинків сімейного типу, під опіку/піклування було влаштовано 47 дітей, які перебували в закладах різного типу за кордоном, у зв'язку з усиновленням (опіка з подальшим усиновленням) – 19 дітей.

Культура

На 01 січня 2026 року в області функціонує 6 театрів (1 – Національний), обласна філармонія, 655 бібліотек (1 – Національна), 670 клубних закладів, 74 мистецькі школи, 24 музеї (юридичні особи, 1 – Національний) та 149 музеїв (не юридичні особи), 3 заклади фахової передвищої освіти, 10 кінотеатрів (приватні), 6 парків культури та відпочинку, державний цирк.

Кількість працюючих у галузі культури – 7014 осіб, навчається у фахових мистецьких коледжах – 949 студентів, у мистецьких школах – 17754 учня.

Станом на 01 січня 2026 року в ході російської агресії проти України пошкоджено 42 закладів культури. Відновлено 16 об'єктів культури.

У сфері культури діють дві обласні комплексні програми:

– Обласна комплексна програма «Культура Одещини – 2025-2027 роки», затверджена розпорядженням голови (начальника) Одеської обласної державної (військової) адміністрації від 25 грудня 2024 року № 1276/А-2024. У 2025 році на виконання заходів Програми було передбачено 3 202,08 тис. грн, з них профінансовано 3 200,05 тис. грн, що склало 99,94%.

– «Програма розвитку та функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя в Одеській області на 2023-2025 роки»,

затверджена розпорядженням голови Одеської обласної державної (військової) адміністрації від 20.12.2022 №864/А-2022. На реалізацію зазначеної Програми в обласному бюджеті на 2025 рік передбачено 262,76 тис. грн, профінансовано 262,64 тис. грн, що становить 99,95%.

Протягом 2025 року театрами обласного підпорядкування та обласною філармонією проведено 1277 заходів, які відвідало 346,02 тис. особи, з них 235 заходів проведено на гастролях, виїздах та інших культурно-мистецьких заходах, які відвідало 201,21 тис. осіб, з яких 28 заходів відбулись за межами України. Театрально-видовищними підприємствами області проведено 142 заходи на благодійній основі, які безкоштовно відвідало 158,72 тис. осіб. У 2025 році відбулись прем'єри 46 вистав, з них 7 за мистецькими творами сучасних українських авторів.

В музеях (юридичні особи) області було організовано 297 виставок, 4 884 екскурсії, всього музеї відвідало 195,02 тис. осіб. Клубними закладами області проведено 33 151 захід, на базі закладів діє 2 951 аматорське формування, в яких 32,3 тис. учасників, 250 творчих колективів мають звання «зразковий»/«народний». Кількість зареєстрованих читачів в публічних бібліотеках області складає 428,63 тис. осіб, проведено 33,98 тис. соціокультурних заходів, які відвідало 443,28 тис. осіб.

Протягом звітнього періоду організовано низку заходів до державних свят, знаменних та пам'ятних дат з історії України, ювілеїв видатних історичних, громадських, культурних діячів, зокрема: до Дня Соборності України, Дня пам'яті героїв Крут, Дня Гідності та Свободи, Дня пам'яті та перемоги, Дня Європи, Дня пам'яті жертв політичних репресій, Дня пам'яті кримських татар – жертв депортації 1944 року, Дня вшанування пам'яті дітей, які загинули внаслідок збройної агресії російської федерації проти України, урочисті заходи до Дня Конституції України, Дня Української Державності, Дня Державного Прапора України та Дня Незалежності України, Дня пам'яті трагедії Бабиного Яру, Дня захисників та захисниць України, Дня української писемності та мови, Дня працівників культури та аматорів народного мистецтва, Дня пам'яті жертв голодоморів, Дня Збройних Сил України, Міжнародного Дня волонтера тощо.

Проведено конкурси на визначення лауреатів обласних премій: народних майстрів імені Ростислава Палецького, музичної премії імені Юрія Кузнецова, літературної премії імені В.Л. Мороза для молодих письменників за вклад у розвиток української літератури.

За підтримки обласної державної (військової) адміністрації проведено XXV Всеукраїнську виставку – форум «Українська книга на Одещині» в Одеській національній науковій бібліотеці та Всеукраїнську науково-практичну конференцію «ОдесаБібліоСаміт», XXIX обласний фестиваль української книги пам'яті М.С. Грушевського «Народження українського письма: від Нестора Літописця до сьогодення» та фестиваль української книги «Читай, юність!», обласний онлайн конкурс читців пам'яті Володимира Рутківського «Я з троянд викладав слово», Загальнонаціональний конкурс «Українська мова – мова єднання» за участю представників засобів масової інформації, письменників, викладачів та студентів. Одеським обласним центром української культури

проведено обласний фестиваль літературно-музичних композицій, моновистав та читців «Співець українського слова». У рамках щорічного етнофестивалю «Чорноморський степ» відбувся Ярмарок культур за участю понад 200 представників з різних областей України та фестиваль «Кобзарські сходини» (м. Одеса).

У 2025 році продовжувалась робота щодо виявлення, дослідження та популяризації нематеріальної культурної спадщини Одеської області та формування місцевого переліку елементів нематеріальної культурної спадщини. Елементи НКС «Традиція приготування та споживання мамалиги в Куяльницькій громаді» та «Культура приготування та споживання вертут в Біляївській громаді» включено до Регіонального інвентаря елементів НКС Одещини. Носії НКС області – представники Одеського обласного центру української культури та Кодимської територіальної громади взяли участь у Фестивалі «Жива культура – живий світ» в Національному музеї народної архітектури та побуту України (м. Київ).

Реалізовано проєкт «Багатомовна платформа Одеського обласного центру української культури «Живий музей» спільно з Агенцією регіонального розвитку Одеської області (в межах UCORD).

Культурна спільнота області власною діяльністю забезпечує сталість розвитку української культури та її поширення за кордоном. Так, у м. Берлін за підтримки Фонду пруської культурної спадщини була відкрита виставка «З Одеси до Берліна. Європейський живопис XVI-XIX століть» з колекції Одеського музею західного і східного мистецтва, у серпні в м. Бремен – виставку «Сліди часу. Гравюри XVI-XIX століть з Одеського музею західного і східного мистецтва». У вересні цього року в музеї було відкрито фотовиставку «Мій музей» Вадима Шамкова, фотографа та експозиційного дизайнера Національного художнього музею Литви, який працює з колекціями українських музеїв.

Обласним центром естетичного виховання імені Емілії Євдокимової (м. Ізмаїл) до Дня захисту дітей проведено Міжнародний фестиваль-конкурс дитячої творчості «ДУНАЙ-РІКА ДРУЖБИ» де було представлено 641 роботу.

Також у країнах Балтії: Литва, Латвія, Естонія відбувся гастрольний тур Одеського театру юного глядача» з виставою «Будьте ви щасливі», всього глядачу було представлено 6 вистав.

Відбувся показ вистави «WE ARE HAMLET» Одеського академічного українського музично-драматичного театру імені В. Василька в м. Гданськ (Республіка Польща) в рамках гранту від «EU Creative Grant Award» «Bremer Shakespeare Company» (Бремен, Німеччина) та «Prague Shakespeare Company» (Прага, Чехія).

Академічний хор «Ave ton» Одеського фахового коледжу мистецтв імені К.Ф. Данькевича взяв участь у мистецькому заході «OneVoice» – телемості між мистецькими спільнотами України та Німеччини – Одеси та Бремену; хореографічний ансамбль коледжу – у міжнародному фестивалі-конкурсі «Сузір'я моря – сонце, молодість, краса» (Греція).

Творчі колективи Арцизької громади взяли участь у фестивалі

«Горнооряховско гарне» (м. Горна Оряховиця, Болгарія).

Болградська громада відома своєю підтримкою культурних ініціатив, так у 2025 році вперше проведено міжнародний фольклорний фестиваль «З піснями Олени Янкової» за підтримки виконавчої агенції у справах болгар за кордоном та центру бессарабських болгар у Республіці Болгарія. Також в м. Болграді відбувся VI Міжнародний етнографічний кінофестиваль «ОКО».

Обласним центром національних культур в м. Рені проведено: XIII дистанційний Міжнародний фестиваль народної творчості «Бессарабія – наша оселя!» до Дня Європи: 428 учасників з України, Казахстану, Молдови, Румунії, Болгарії та Франції; дистанційний XVI Міжнародний фестиваль української культури «Відчуйте серцем Україну!»: 200 учасників з України, Молдови, Румунії, Франції. Також представники Центру взяли участь у міжнародній зустрічі «Мости між традиціями» Румунія-Україна у рамках проєкту «Тульча – місто, де кордони говорять однією мовою» та Міжнародному форумі болгарських читалищ «Традиції та інновації».

Станом на 01 січня 2026 року в області діє понад 100 організацій різного рівня та направленості діяльності, які позиціонують себе як виразники інтересів відповідних етнічних спільнот. Понад 25 обласних товариств об'єднані в Раду представників національно-культурних товариств Одеської області, що діє при Департаменті культури, національностей, релігій та охорони об'єктів культурної спадщини облдержадміністрації та активно включена в життя регіону. Протягом року було проведено майже 130 різнопланових заходів, спрямованих на збереження культурної ідентичності та історичної пам'яті національних спільнот (фестиваль до Дня рідної мови, соціально-культурний захід «5 років разом: єдність, культура та підтримка громади», присвячений 5-тій річниці з дня заснування ГО «Кримські татари Одещини», Південний форум національних меншин та корінних народів України, організований Державною службою України з етнополітики та свободи совісті та Департаментом культури, національностей, релігій та охорони об'єктів культурної спадщини Одеської обласної державної адміністрації, у роботі якого взяли участь понад 100 представників національно-культурних товариств Одеської, Миколаївської, Херсонської областей; Дні польської культури, фестиваль болгарської культури, виставки до Дня пам'яті жертв Голокосту та Дня пам'яті жертв Калітраш в Музеї геноцидів тощо).

Продовжується робота з релігійними організаціями, яких на 1 січня 2026 року в Одеській області діє 1432, у тому числі: 3 духовні центри, 17 релігійних управлінь, 1354 релігійних громад, 25 монастирів та скитів, 20 місій, 2 братства та 11 духовних навчальних закладів. Переважна більшість релігійних організацій (1376) належить до християнства, 15 – до іудаїзму, 15 – до ісламу, 26 – до нетрадиційних та новітніх віросповідань.

На території Одеської області на обліку перебувають 4493 пам'яток культурної спадщини. З метою їх захисту та збереження шляхом проведення ремонтно-реставраційних робіт на об'єктах культурної спадщини протягом звітнього періоду 2025 року розглянуто та погоджено 87 проєктів з проведення ремонтно-реставраційних робіт на пам'ятках культурної спадщини, надано

29 дозволів на здійснення відповідних робіт, надано 149 погоджень відчуження приміщень у будівлях-пам'ятках, укладено 367 охоронних договорів з власниками та користувачами приміщень у будівлях-пам'ятках. Здійснюється постійний моніторинг стану об'єктів культурної спадщини та інфраструктурних об'єктів, постраждалих внаслідок російської агресії.

За рахунок коштів міжнародного благодійного фонду ALIPH проведено невідкладні стабілізаційні та консерваційні роботи на об'єктах культури, які були пошкоджені у січні 2025 року, зокрема Одеська обласна філармонія імені Давида Ойстраха та музей «Іноземні письменники в Одесі» – відділ Одеського літературного музею. З обласного бюджету виділено 1 762,27 тис. грн для проведення першочергових та протиаварійних робіт на будівлі музею.

В рамках обласної комплексної програми «Культура Одещини – 2025-2027 роки» виготовлено облікову документацію (паспорти пам'яток культурної спадщини) на 4 пам'ятки культурної спадщини в м. Одеса, а саме: Палац Абази (1857 р.) по вул. Італійській, 9, Будинок Сікарда (Готель «Дю норд») (1821 р.) по вул. Італійській, 13, будівля Нової біржі (1899) по вул. Італійській, 17 та Пам'ятник Т.Г. Шевченку (1966 р.) по вул. Маразліївській. Загальна сума видатків склала 1 965,43 тис. грн.

Фізична культура і спорт

Враховуючи значну роль фізичної культури і спорту в подоланні психологічних та фізичних наслідків стресу протягом 2025 року реалізовано низку заходів щодо розвитку фізичної культури і спорту в Одеській області.

Основною умовою реалізації заходів з розвитку фізичної культури і спорту визначено забезпечення безпеки учасників фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів та змагань.

В 2025 році в Одеській області продовжили роботу координатори проєкту «Активні парки – локації здорової України». До участі у проєкті долучились 41 громада регіону. Впродовж року працювали 48 координаторів.

В Одеській області діє 7 центрів фізичного здоров'я населення, з яких – 1 регіональний, 3 міських, 3 селищні.

Обласним та міськими центрами фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх» в місцях масового відпочинку громадян (парках, скверах тощо), для різних груп населення проводяться заняття з фізичної культури і спорту, як важливої складової здорового способу життя. Систематично організовуються масові акції фізкультурно-оздоровчого спрямування: майстер-класи, пробіги, спортивні змагання, турніри, велопробіги, відкриті тренування тощо. До заходів залучались внутрішньо переміщені особи, військовослужбовці, провідні спортсмени та тренери Одещини, а також усі бажаючі.

Протягом 2025 року в Одеській області обласним та міськими центрами фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх» було проведено 385 заходів, в яких взяли участь понад 12,5 тисяч осіб.

До реалізації заходів відповідно до напрямів роботи залучались територіальні організації всеукраїнських фізкультурно-спортивних товариств «Динамо», «Колос», «Спартак» та «Україна», обласні федерації з видів спорту,

фізкультурно-спортивні організації Одеської області.

В 2025 році проведено традиційні щорічні Обласні спортивні ігри серед територіальних громад, а також змагань серед голів територіальних громад, їх заступників і старост старостинських округів Одеської області. Гасло щогорічних змагань, які проводились на підтримку Збройних сил України – «Рухайся до Перемоги».

Змагання Обласних спортивних ігор з 19 видів спорту: армспорту, баскетболу, більярду, волейболу (чоловіки, жінки), волейболу пляжному (чоловіки, жінки), гандболу, гирьового спорту, дартсу, легкоатлетичного кросу, міні-футболу, настільного тенісу, перетягування канату, футболу, футзалу, шахів, шашок та змагання серед спортивних сімей (дартс + естафета) проводились з травня по листопад на спортивних базах області у 2-х групах: серед міських та селищних громад; серед сільських та селищних громад.

Всього в рамках Обласних спортивних ігор проведено 112 заходів місцевого, районного та обласного рівнів, участь у яких взяли 4074 спортсменів – представники 43 територіальних громад.

В 2025 році розпочато впровадження мультиспортивного проєкту «Шлях чемпіонів», який полягає у створенні спеціалізованих спортивних класів в закладах середньої освіти. Станом на сьогодні в області функціонують 32 спортивних класи в 19-ти закладах загальної середньої освіти. Розвиваються види спорту: боротьба вільна, боротьба греко-римська, баскетбол, волейбол, веслування на байдарках і каное, гандбол, кікбоксинг WAKO, плавання, футбол.

В Одеській області триває робота щодо розширення системи фізкультурно-спортивної реабілітації ветеранів війни.

В 2025 році було відкрито 5 спортивних щотижневих реабілітаційних секцій для ветеранів та діючих військовослужбовців в області, на регулярній основі, з таких видів спорту, як кіберспорт, стрільба з луку, стрільба кульова, риболовний спорт, теніс настільний, піклбол. Налагоджено роботу з військовими госпіталями, поліклінікою МВС, санаторіями Державної Прикордонної Служби України, де наразі проходять лікування та реабілітацію військовослужбовці. На базі обласних закладів фізичної культури і спорту проводяться різноманітні заняття з адаптивних видів спорту серед ветеранів війни, зокрема, тренування зі стрільби кульової, бочча, піклболу, тенісу настільного, стрільби з лука, більярду, веслування тощо. В ознайомчих заходах з адаптивних видів спорту прийняло участь 324 ветерани.

Ринок праці

В 2025 році послугами Одеської обласної служби зайнятості скористались 36,5 тис. осіб, з них: мали статус безробітного – 18,6 тис. осіб; отримували допомогу по безробіттю – 12,9 тис. осіб.

За сприяння філій Одеського обласного центру зайнятості (далі – Одеський ОЦЗ) отримали роботу – 15,1 тис. осіб (6,1 тис. осіб – з числа зареєстрованих безробітних, до набуття статусу – 9,0 тис. осіб). Рівень працевлаштування безробітних складає 32,8%.

Працевлаштування здійснювалось переважно в сфері освіти (19,3%), сільському господарстві (14,2%), в оптовій та роздрібній торгівлі (13,2%), в сфері державного управління (12,4%), в закладах охорони здоров'я та надання соціальної допомоги (9,5%).

Впродовж 2025 року понад 5,2 тис. роботодавців подали вакансії до філій Одеського ОЦЗ. Протягом минулого року в базі даних вакансій було майже 20 тис. вакансій, з них 3,3 тис. вакансій укомплектовані за направленням служби зайнятості. Рівень укомплектування вакансій склав 66,8%.

Служба зайнятості активно сприяє мотивації до праці та матеріальній підтримці безробітних, організовуючи громадські та інші роботи тимчасового характеру. Протягом січня-грудня 2025 року до участі в громадських та інших роботах тимчасового характеру філіями Одеського ОЦЗ залучено 0,6 тис. осіб. Укладено 92 договори про організацію громадських робіт за рахунок коштів місцевих бюджетів та/або коштів Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття.

Окрім того, в рамках проєкту «Армія відновлення» та прийнятих районними державними (військовими) адміністраціями розпоряджень, в період дії воєнного стану, службою зайнятості спільно з обласною та районними державними (військовими) адміністраціями організовуються суспільно корисні роботи. За 2025 рік філіями Одеського ОЦЗ укладено 491 договір щодо організації суспільно корисних робіт та їх фінансування. Для участі в таких роботах залучено 1,4 тис. осіб.

Обласною службою зайнятості забезпечена реалізація активних програм підтримки роботодавців регіону, що спрямовані на стимулювання збереження та створення нових робочих місць, інтеграцію вразливих груп населення та фінансову стійкість бізнесу в умовах воєнного стану.

Так, протягом 2025 року:

- за програмою надання компенсації витрат роботодавцям на оплату праці за працевлаштування внутрішньо переміщених осіб внаслідок проведення бойових дій під час воєнного стану в Україні згідно з постановою КМУ від 20.03.2022 № 331 прийнято рішення щодо 554 працевлаштованих внутрішньо переміщених осіб;
- за працевлаштування внутрішньо переміщених осіб згідно з постановою КМУ від 08.09.2015 № 696 прийнято 116 рішень щодо надання роботодавцям компенсації на оплату праці;
- згідно з постанови КМУ від 10.02.2023 № 124 «Про затвердження Порядку надання роботодавцям компенсацій за працевлаштування зареєстрованих безробітних» на підставі поданих роботодавцями заяв прийнято 255 рішень про надання компенсацій;
- згідно з постановою КМУ від 18.04.2023 № 338 «Про затвердження Порядку компенсації суб'єктам малого підприємництва фактичних витрат у розмірі єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування за працевлаштування зареєстрованих безробітних на нові робочі місця» на підставі поданих роботодавцями заяв прийнято 419 рішень про надання компенсацій;
- згідно з програмою щодо компенсації роботодавцям фактичних витрат за облаштування робочих місць працевлаштованих осіб з інвалідністю (постанова

КМУ від 22.08.2023 № 893) на підставі поданих роботодавцями заяв прийнято 82 рішення про надання компенсацій.

У 2025 році за направленням Одеської обласної служби зайнятості проходили навчання 3,2 тис. осіб зареєстрованих безробітних. З них 3,1 тис. осіб навчались на базі Державного навчального закладу «Одеський центр професійно-технічної освіти державної служби зайнятості», «Львівський ЦПТО ДСЗ» та «Полтавський ЦПТО ДСЗ», а також підвищували кваліфікацію шляхом стажування безпосередньо на робочих місцях підприємств, установ, організацій – 172 особи.

Протягом 2025 року у межах експериментального проєкта з організації професійного навчання учасників бойових дій та/або осіб з інвалідністю внаслідок війни в закладах професійної (професійно-технічної) освіти Державної служби зайнятості навчалась 191 особа вказаної категорії, з них 16 осіб з інвалідністю внаслідок війни.

У січні-грудні 2025 року у межах експериментального проєкту щодо організації професійного навчання жінок для працевлаштування у сферах, де вони були традиційно недостатньо представлені за направленням філій Одеського ОЦЗ пройшли навчання 34 особи. Жінки опанували наступні професії: токар, тракторист, водій навантажувача, оператор верстатів з програмним керуванням, оператор котельні.

Підвищенню професійного рівня економічно активного населення сприяє видача ваучерів для підтримання конкурентоспроможності осіб на ринку праці шляхом підготовки, перепідготовки, спеціалізації, підвищення кваліфікації за професіями та спеціальностями для пріоритетних видів економічної діяльності. За 2025 рік в Одеській області видано 1459 ваучерів, з них отримали: 198 внутрішньо переміщених осіб, 104 особи з інвалідністю, 44 особи з числа учасників бойових дій, 1112 осіб віком старше 45 років, страховий стаж яких становить не менше 15 років. Основні напрямки навчання на підставі ваучера: медсестринство, психологія, дошкільна освіта, харчові технології, туризм і рекреація, соціальна робота, фармація, промислова фармація, публічне управління та адміністрування.

На базі чотирьох філій Одеського ОЦЗ відкриті та надають послуги офіси «Зроблено в Україні». Офіси мають чітке спрямування на легалізацію бізнесу й праці, сприяють розвитку економіки. Фахівці офісів надають консультації щодо умов отримання мікрогрантів/грантів в рамках реалізації державної програми «Робота, інших державних програм для розвитку або започаткування власного бізнесу. У цьому напрямку служба зайнятості активно підтримує розвиток підприємництва, організовуючи інформаційні семінари, навчальні заходи та індивідуальні консультації, є ключовим партнером у реалізації державних проєктів.

У межах реалізації постанови КМУ від 21.06.2022 №738 «Деякі питання надання грантів бізнесу» у 2025 році Державним центром зайнятості ухвалено 462 позитивних рішення щодо надання мікрогрантів та 67 позитивних рішення щодо надання грантів. Заплановане створення майже 1,0 тис нових робочих місць.

Розвиток громадянського суспільства та інформаційного простору

За даними Південного міжрегіонального управління Міністерства юстиції (м. Одеса) за 2025 рік в Одеській області було зареєстровано 125 громадських об'єднань.

Основна частка громадських об'єднань припадає на місто Одеса. Розподіл кількості громадських об'єднань за містами Одеської області є досить нерівномірним. Найбільша кількість діючих міських громадських об'єднань на 1000 осіб наявного населення у містах Балта, Біляївка, Подільськ, найменша – у місті Білгород-Дністровський. Найбільша кількість діючих районних громадських об'єднань на 1000 осіб наявного населення в Березівському, Болградському, Подільському районах, найменша – в Одеському районі.

Розподіл кількості громадських об'єднань Одеської області за напрямками діяльності є досить різноманітним. Найпоширенішого спрямування серед них є фізкультурно-спортивні, ветеранські, професійні, волонтерські та правозахисні громадські об'єднання.

Найменшу частку громадських об'єднань становлять: об'єднання охорони пам'ятників історії та культури, науково-технічні товариства.

Найбільш численними громадськими об'єднаннями з фіксованим членством є ветеранські, профспілкові організації, а також організації, що захищають інтереси інвалідів, чорнобильців.

В області функціонують механізми участі громадян в формуванні та реалізації державної та місцевої політики. У 2025 році обласною державною адміністрацією проведено 24 електронні консультації з громадськістю з питань соціально-економічного, культурного розвитку регіону та інших суспільно значущих питань.

Інформаційна політика в Одеській області була спрямована на забезпечення сталої комунікації з населенням, підтримку суспільної стабільності.

Завдяки фактчекерським та освітнім проектам для місцевих медійників та ініціативам з медіаграмотності, просвітницьким заходам вплив російської пропаганди, що проникала через деякі канали у соціальних мережах, в значній мірі було нівельовано, що дало змогу зробити інформаційний простір області більш стійким, здатним протистояти інформаційним загрозам.

Важливу роль відігравали висвітлені на регіональному рівні державні інформаційні кампанії, спрямовані на зміцнення національної свідомості, підтримку та популяризацію Збройних Сил України, роз'яснення правил безпеки та протидію дезінформації, стратегічного курсу держави на європейську та євроатлантичну інтеграцію, як ключових напрямів державної політики.

Серед провідних регіональних телеканалів і радіомовників спостерігається тенденція включення до «Єдиного марафону». Наразі регулярно телевізійне мовлення на обласному та місцевому рівні забезпечують: «Суспільне Одеса», «Перший міський», «Ізмаїл ТБ», ТРК «Балінформкомпанія», ТРК «ПЕТ», «ТІС-ТВ», «МІГ», «Перший муніципальний». Вони дотримуються державницької політики та є суто проукраїнськими за позицією власників. В області активно розвиваються інформаційні інтернет видання та соціальні медіа, які набирають

популярності за рахунок оперативної обробки та швидкої передачі інформації та новин.

Станом на 01 січня 2026 року в Одеській області налічується 15 друкованих медіа, близько 38 інтернет видань, 8 телеканалів (2 обласного значення, 6 місцевих), та більше 50 соціальних медіа.

Туризм

Сфера туризму продовжує відігравати важливу роль у наповненні бюджету області, сприяючи розвитку суміжних галузей, таких як готельний бізнес, ресторанна справа, інфраструктура, рекреація та торгівля.

За даними ДПС в Одеській області, у січні-червні 2025 року до місцевих бюджетів надійшло 4,9 млн грн туристичного збору – це на 41% більше, ніж за аналогічний період попереднього року. За підсумками 2025 року місто Одеса зібрало 14,8 млн грн туристичного збору (ріст +25% до 2024) і посіло третє місце в Україні за цим показником. Така динаміка свідчить про поступове відновлення туристичного попиту і про значущий внесок готельного й курортного бізнесу в економіку регіону.

Ключовими туристичними трендами є:

1. Екотуризм: у 2025 році в регіоні почали реалізовувати проєкт Центру відновлення степового біорізноманіття в Буджацьких степах. Меморандум про створення цього центру передбачає розвиток екотуризму і традиційного природокористування в громаді.

2. Культурний туризм: проведено низку великих фестивалів та подій. Серед них – V фестиваль «ВиделкаFest» з інтегрованим «Арт-вікендом» в Одесі, фестивалі вина та гастрономії в Болграді, інші мистецькі та культурні заходи обласного і національного рівня. Такі події привертають увагу туристів і популяризують регіон як культурно-спортивний центр.

3. Внутрішній туризм: за даними опитування, 85% українців планують відпочивати в Україні, і Одещина є одним з найпривабливіших напрямків – майже 49% опитаних обрали Одесу (поряд з Карпатами – 75,7%). Це підтверджує збереження високого попиту на курортний відпочинок серед вітчизняних туристів.

Наразі відсутні опубліковані повні статистичні звіти за 2025 рік, проте за оцінками галузевих аналітиків можна навести такі орієнтовні показники в Одеській області (головним чином – у м. Одесі): пікова літня завантаженість готелів: $\approx 70\%$ (за інформацією Ribas Hotels Group); ADR (середня добова вартість номера): ≈ 2177 грн, зріст +9,5% (дані аналітичного звіту по Одесі); RevPAR (дохідність номера): ≈ 759 грн, +45,4%.

Цифрова інфраструктура

Інтернет-покриття в населених пунктах.

1. Одеська область демонструє активний розвиток цифрової інфраструктури.

З 1176 населених пунктів:

– у 857 (72%) забезпечено широкопasmовий доступ до Інтернету;

– із 732 операторів фіксованого інтернету в територіальних громадах області 687 (93%) мають оптично-волоконну мережу.

2. Заклади соціального захисту населення

З 155 закладів:

– 129 (83%) забезпечені широкосмуговим доступом до Інтернету;

– з 52 закладів, що мають укриття, у 39 (75%) забезпечено Інтернет у самих укриттях.

3. Бібліотеки

З 612 бібліотек області:

– 423 мають доступ до Інтернету.

– з 80 бібліотек, що мають укриття, у 69 (86%) забезпечено Інтернет безпосередньо в укриттях.

4. Заклади освіти

– загальна середня освіта (ЗЗСО):

• 641 з 690 (92%) забезпечені Інтернетом;

• з 599 ЗЗСО, що мають укриття, у 493 (82%) є Інтернет у самих укриттях.

– дошкільна освіта (ЗДО):

• 506 із 569 (88%) забезпечені Інтернетом;

• із 403 ЗДО, що мають укриття, у 269 (66%) наявний Інтернет у самих укриттях.

5. Заклади охорони здоров'я (ЗОЗ)

З 635 закладів:

– 452 (71%) мають доступ до Інтернету;

– з 131 ЗОЗ, що мають укриття, у 115 (87%) забезпечено Інтернет безпосередньо в укриттях.

6. Пункти незламності

– з 812 пункту незламності 572 (70%) забезпечені широкосмуговим доступом до Інтернету;

– 194 (23%) мають в наявності статичну IP-адрес.

Одеська область системно розбудовує цифрову інфраструктуру, забезпечуючи стабільний доступ до Інтернету в населених пунктах та закладах ключових соціальних сфер. Особливу увагу приділено цифровому забезпеченню пунктів незламності як важливих осередків підтримки населення в умовах надзвичайних ситуацій.

Екологія та природні ресурси Одещини

Охорона навколишнього природного середовища

Одеська область – приморський і прикордонний регіон України зі значним науково-технічним, промисловим, аграрним, транспортним, туристичним потенціалом. Це економічно самодостатній рекреаційно-туристичний приморський і прикордонний регіон України з унікальною природою. Територія області розміщена переважно у степовій, частково – лісостеповій природних зонах. Це визначає її високий агровиробничий потенціал та багаті рекреаційні

ресурси. Водночас природа краю відзначається маловодністю та вкрай малою лісистістю. В цілому рівнинний рельєф території сприяє інтенсивному господарському освоєнню краю.

Атмосферне повітря

Одеська область – регіон, що виділяється у господарському комплексі України своїми транспортно-розподільчими функціями, розвиненою промисловістю, інтенсивним сільськогосподарським виробництвом. Протягом 2025 року в атмосферне повітря потрапило 27.416 тис. тонн забруднюючих речовин.

Кліматичні особливості Одеського регіону, вплив воєнних дій значне збільшення автомобільного парку, його старіння та поганий стан доріг, збільшення інтенсивності потоку на дорогах стали причиною високого рівня забруднення атмосферного повітря. Негативний вплив на довкілля мали викиди забруднюючих речовин у атмосферне повітря, які утворювались внаслідок виробничої діяльності підприємств. Майже три чверті усіх викидів забруднюючих речовин нашого регіону – 76,61% спричинено підприємствами постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря, 9,12 % – підприємствами переробної промисловості.

Екологічна обстановка в Одеській області задовільна. Якщо розглядати у середньому за рік, то для Одеси більш властивим є антициклонічне поле атмосферного тиску, яке на жаль, не сприяє очищенню атмосферного повітря, а навпаки, є дуже сприятливим для накопичення у приземному повітрі шкідливих домішок, як від більш високих стаціонарних джерел, так і від пересувних транспортних засобів. Концентрація деяких шкідливих речовин перевищують нормативи гранично допустимих викидів.

Протягом 2025 року видано 152 дозволи на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами суб'єктам господарювання по об'єктам другої або третьої групи.

За інформацією Державної екологічної інспекції Південно-західного округу (Миколаївська та Одеська область) збитки довкіллю за забруднення атмосферного повітря за 2025 рік склали 801 530 014 грн.

Земельні ресурси

Одним з основних природних ресурсів області – є її земельні ресурси, які представлені переважно чорноземними ґрунтами з високою природною родючістю. У сполученні з теплим степовим кліматом вони формують високий агропромисловий (сільськогосподарський) потенціал регіону.

Земельні ресурси області площею 3 331,38 тис. га характеризуються надзвичайно високим рівнем освоєння.

За призначенням і використанням розподіляються:

- землі сільськогосподарського призначення – 2 588,18 тис. га (77,69 %), з них рілля – 2 077,042 тис. га (62,35 %);
- землі громадського призначення 30,5 тис. га;
- землі оздоровчого призначення 2,0 тис. га;
- землі рекреаційного призначення 4,5 тис. га;
- землі лісогосподарського призначення, ліси та інші лісовкриті площі 223,4 тис. га (6,7 %);

– землі водного фонду 210,73 тис. га (6,33 %), в тому числі природні водотоки (річки та струмки) – 15,3 тис. га, озера та лимани – 167,2 тис. га, ставки – 12,1 тис. га, штучні водосховища – 7,6 тис. га, штучні водостоки (канали, колектори, канави) – 8,4 тис. га;

– землі промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики 31,7 тис. га.

– до порушених земель віднесено 2,4 тис. га, з них не використовуються 1,5 тис. га:

– землі транспорту та зв'язку 25,1 тис. га;

– землі під твердими побутовими відходами 0,5 тис. га, з яких більша частина не відповідає екологічним нормам.

В області щорічно виконуються заходи в рамках реалізації Національного плану дій щодо боротьби з деградацією земель та опустелюванням, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30.03.2016 № 271-р.

За інформацією Державної екологічної інспекції Південно-Західного округу (Миколаївська та Одеська область) збитки доквіллю за забруднення земельних ресурсів за 2025 рік склали 2 458 681 767 грн.

Лісові ресурси

Одеська область є малолісною та лісо-дефіцитною. На одного мешканця області припадає лише 0,1 га лісу. Загальна лісистість Одеської області становить близько 6 %.

Площа лісових ділянок в області складає 223,4 тис. га, з них 203,9 га – вкриті лісовою рослинністю лісові ділянки, у тому числі захисні насадження – 183,1 тис. га (83%) з них полезахисні лісові смуги – 49,8 тис. га.

Загальна площа земель лісогосподарського призначення, які знаходяться в постійному користуванні державних лісогосподарських підприємств Одеської області становить 140 423,1 га.

Для здійснення екологічної ініціативи в області було проведено ідентифікацію самозаліснених та придатних для створення нових лісів земельних ділянок державної та комунальної власності з метою їх подальшого використання для досягнення оптимальної лісистості України. Територіальними громадами області запропоновано під заліснення земельні ділянки площею 2 405,0 га (з придатних 4 016,84 га).

В рамках акції «За чисте довкілля» на території Одеської області у квітні-травні 2025 року висаджено 37 157 дерев та 11 265 кущів. 20 вересня 2025 року в парках населених пунктів області проведена акція з нагоди Всесвітнього дня прибирання «World Cleanup Day» в Україні.

В рамках виконання Указу Президента України від 07.06.2021 № 228/2021 «Про деякі заходи щодо збереження та відтворення лісів» у 2025 році висаджено дерев: хвойні 11,00 тис. шт. та листяні 217,39 тис. шт. загальною площею 64,50 га.

Рослинний світ

Одеська область знаходиться у двох природних зонах: лісостепу і степу. Переважна більшість території області розташована у степовій зоні, лише на північному заході – у лісостеповій. Природна рослинність більшої частини області – степова.

Північна частина області розташована у лісостеповій зоні України. Тут зустрічаються лісові ландшафти. Найпоширенішими видами дерев є дуб, липа, клен, ясен, акація, вишня, черешня, верба, сосна та інші. Є лісова рослинність і на півдні, в плавнях дельти Дунаю, хоч і не займає там значних площ. В її складі переважають різні види верб. Серед них найбільш поширені верба біла та верба ламка.

В районі Причорноморської низовини характерна лучна рослинність, що займає рівнинні ділянки прируслових та заплавних гряд і представлена угрупованнями болотистих, засолених, трав'яних боліт та болотистих лук. Болотна рослинність (очерет, рогіз) є характерним елементом плавнів Дунаю та приозерної рослинності. Солонцева та солончакова рослинність представлена досить незначними площами.

Із «червонокнижних» видів тут охороняються, зокрема, сальвінія плаваюча, водяний горіх плаваючий, плавун щитолистий, меч-трава болотна, зозулинець болотний, білоцвіт літній, гвоздика бессарабська, ковила дніпровська та інші.

Перелік видів тварин і рослин, які підлягають особливій охороні на території Одеської області, затверджений рішенням Одеської обласної ради від 18.02.2011 № 90-VI, налічує 292 види рослинного світу, з них 155 занесені до Червоної книги України.

Тваринний світ

Фауна Одеської області різноманітна і представлена 1500 видами безхребетних та більше 400 видами хребетних тварин.

Починаючи з 2020 року в Одеській області Громадська організація Rewilding Ukraine займається відновленням екосистем в дельті Дунаю та в Тарутинському степу за фінансової підтримки гранту Європейського фонду повернення щодо диких тварин Rewilding Europe. Метою проєкту стало повернення природного випасу в дельту Дунаю шляхом заселення трав'яних тварин. Попри воєнні дії роботи продовжувались у 2025 році. На сьогодні багато тварин адаптувались та дали потомство. Це допомагає створити та підтримувати багатий на біорізноманіття напіввідкритий мозаїчний ландшафт з луками, водоймами та різноманітними рослинами, зменшити ризик виникнення пожеж та стимулює екотуризм в регіоні.

Відновлення водних біоресурсів на даний час здійснюється лише за рахунок користувачів, що здійснюють промисловий вилов водних біоресурсів в умовах Режимів Спеціальних товарних рибних господарств (СТРГ).

Природно-заповідний фонд та екологічна мережа.

Природно-заповідний фонд області (далі – ПЗФ) має у своєму складі 131 територію та об'єктів, загальна площа яких становить 166 978,4471 га. Відношення площі природно-заповідного фонду до площі Одеської області становить 5,01 %.

На територіях та об'єктах ПЗФ охороняються більше 194 видів представників рослинного і 382 види тваринного світів, які є рідкісними та знаходяться під загрозою зникнення.

Із загальної кількості територій та об'єктів ПЗФ Одеської області 7 є юридичними особами і мають відповідні адміністрації (Дунайський біосферний заповідник, Нижньодністровський НПП, НПП «Тузловські лимани»,

«Куяльницький», РЛП «Тилігульський», Одеський зоологічний парк та Ботанічний сад Одеського національного університету ім. І.І. Мечникова), 37 територій та об'єктів знаходяться у віданні філії «Південний лісовий офіс» Державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України», а решта об'єктів знаходиться у віданні установ Міністерства освіти і науки України, Міністерства охорони здоров'я України та органів місцевого самоврядування.

ПЗФ має у своєму складі 131 територію та об'єктів, загальна площа яких становить 166 978,4793 га. Відношення площі природно-заповідного фонду до площі Одеської області становить 5,1 %.

По категоріям об'єкти ПЗФ представлені наступним чином:

- 1 біосферний заповідник (Дунайський біосферний заповідник);
- 3 національних природних парки («Нижньодністровський», «Тузловські лимани» «Куяльницький»);
- 1 зоопарк;
- 1 ботанічний сад;
- 2 регіональних ландшафтних парки («Ізмаїльські острови», «Тилігульський»);
- 42 заказника;
- 25 парків-пам'яток садово-паркового мистецтва;
- 49 пам'яток природи;
- 4 заповідних урочища.

На територіях та об'єктах ПЗФ охороняються більше 194 видів представників рослинного і 382 види тваринного світів, які є рідкісними та знаходяться під загрозою зникнення.

Із загальної кількості територій та об'єктів ПЗФ Одеської області 7 є юридичними особами і мають відповідні адміністрації (Дунайський біосферний заповідник, Нижньодністровський НПП, НПП «Тузловські лимани», «Куяльницький», РЛП «Тилігульський», Одеський зоологічний парк та Ботанічний сад Одеського національного університету ім. І.І. Мечникова), 37 територій та об'єктів знаходяться у віданні філії «Південний лісовий офіс» Державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України», а решта об'єктів знаходиться у віданні установ Міністерства освіти і науки України, Міністерства охорони здоров'я України та органів місцевого самоврядування.

Водні ресурси

Станом на 01 січня 2026 року за наявною інформацією на території Одеської області нараховується 3 147 водозаборів, які належать 2 236 водокористувачам. Загальна кількість водопунктів складає 5 951, у тому числі артезіанських свердловин – 5 748, шахтних колодязів – 193, джерельних каптажів – 9.

Забезпеченість підземними водами питної якості становить близько 20 %. Питне водопостачання області майже на 80 % забезпечується за рахунок поверхневих джерел. По одеському водогону надходить вода з р. Дністер, в Ізмаїльському районі з р. Дунай, в Болградському районі з оз. Ялпуг. Всі інші населені пункти користуються водою з підземних джерел.

Загальна протяжність водопровідних мереж в Одеській області становить 16 041,411 км, з них у незадовільному стані – 3 486,962 км, що становить 21,7 % від загальної протяжності. Протяжність каналізаційних мереж складає 1 970,574 км, з них у незадовільному стані – 857,226 км, що становить 43,5 % від загальної протяжності.

Державний моніторинг поверхневих вод здійснювало Басейнове управління водних ресурсів річок Причорномор'я та нижнього Дунаю на території Одеської області по 4 річкових басейнах в 52 пунктах спостереження:

– басейн р. Дунай (суббасейн нижнього Дунаю) – 21 пункт спостереження (р. Дунай (8 пунктів), Катлабуг (2 пункти), водосховище Ялпуг (2 пункти), водосховище Кугурлуй, водосховище Кагул, водосховище Китай, озеро Саф'яни, канал Дунай-Сасик та річки Карасулак, Великий Ялпуг, Киргиж-Китай, Нерушай по 1 пункту;

– басейн р. Дністер – 10 пунктів спостереження (р. Дністер (2 пункти), Кучурганське водосховище (2 пункти), Дністровський лиман (2 пункти), річки Турунчук, Ягорлик, Білоч, Кучурган;

– басейн річок Причорномор'я – 20 пунктів спостереження; річки Когільник (2 пункти), Сарата (2 пункти), Хаджидер (2 пункти), Чага, Каплян, Алкалія, Великий Куяльник, Малий Куяльник, Тилігул та водосховище Сасик, Хаджибейський лиман (2 пункти), Куяльницький лиман, Тилігульський лиман, озера Шагани, Алібей, Бурнас;

– басейн р. Південний Буг – 1 пункт спостереження (р. Кодима).

За інформацією Державної екологічної інспекції Південно-Західного округу (Миколаївська та Одеська область) збитки довкіллю за забруднення води за 2025 рік склали 10 900 368 620,9 грн.

Формування екологічної мережі

До складу екологічної мережі Одеської області включено землі природно-заповідного фонду, землі лісового і водного фонду, землі оздоровчого, рекреаційного призначення, території та землі, які є місцями мешкання і зростання об'єктів тваринного і рослинного світу, занесених в Червону і Зелену книги України, водно-болотні угіддя, малопродуктивні і деградовані сільськогосподарські землі як сполучні, буферні і відновлювальні елементи екомережі, яри та балки, пасовища і сіножаті.

Рішенням Одеської обласної ради від 20.05.2011 № 136-IV затверджено Регіональну схему формування екологічної мережі Одеської області, яка була розроблена Південним науковим центром НАН України та Міністерства освіти і науки України під науковим керівництвом Одеського національного університету імені І.І. Мечникова в рамках науково-дослідної роботи «Розробка регіональної схеми формування екологічної мережі».

На виконання вимог Порядку включення територій та об'єктів до переліку територій та об'єктів екологічної мережі, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1196, забезпечено включення до Переліку територій та об'єктів екологічної мережі Одеської області територій та об'єктів ПЗФ та водно-болотних угідь міжнародного значення.

З міжнародних елементів екомережі на території Одеської області проходять 2 коридори: Нижньо-Дунайський природний регіон (М1) та Азово-Чорноморський (М2). З елементів національної екомережі України - V природних коридорів: Азово-Чорноморський (I), Прибережно-Дністровський (II), Південно-Український (III), Галицько-Слобожанський (IV) та Прибережно-Бузький (V). З елементів регіонального рівня запропоновано виділити 14 коридорів: Кодимсько-Савранський (1), Кодимсько-Слобідсько-Байтальський (2), Слобідсько-Ягорлицький (3), Кучурганський (4), Велико-Куяльницький (5), Тилігульський (6), Нижньо-Дунайський (8), Ялпузький (9), Катлабузький (10), Киргиз-Китайський (11), Сасик-Когильницький (12), Хаджидерський (13) та Чорноморський прибережно-морський (14).

Управління відходами (крім управління радіоактивними відходами), небезпечними хімічними речовинами, пестицидами та агрохімікатами.

В області створені та експлуатуються потужності з оброблення небезпечних відходів виробництва та споживання. Всього області експлуатується 1 демеркурізаційна установка, що знешкоджує відходи ртуті і металеву ртуть, зокрема відпрацьовані люмінесцентні лампи, 2 термічних утилізатора небезпечних відходів ТОВ «НВК «Укрекопром» та 1 комплекс по термічному обробленню небезпечних відходів ТОВ «Утільвторпром». Існуючих потужностей недостатньо. Система збору небезпечних відходів не розвинута в сільській місцевості.

Обсяг зібраних побутових відходів у 2025 році склав 959 319 тонн, обсяг захоронених побутових відходів на звалищах – 335 921 тонн.

Роздільне збирання побутових відходів впроваджено у 39 територіальних громадах Одеської області. В області функціонує 91 підприємство у сфері управління побутовими відходами.

За даними органів місцевого самоврядування на території Одеської області розташовані 560 звалищ твердих побутових відходів, з яких 47 закриті, останні 513 місць видалення відходів експлуатується з порушеннями вимог визначених Правилами технічної експлуатації полігонів, припинення експлуатації, рекультивації та догляду за полігонами після припинення їх експлуатації, затверджених наказом Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 10.02.2025 № 263 та статті 40 Закону України «Про управління відходами», через що підлягають закриттю до 2030 року.

Департаментом екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації до 09.07.2023 вівся реєстр місць видалення відходів. Станом на 09.07.2023 до реєстру МВВ було внесено 530 місць видалення відходів, з них 516 звалищ побутових відходів загальною площею 1 274,93 га.

Актуальною та гострою проблемою є питання незадовільного стану майже всіх звалищ захоронення побутових відходів та порушень правил їх експлуатації та норм чинного законодавства.

На території Одеської області майже всі сміттєзвалища не відповідають нормам екологічної безпеки (в т. ч. вимогам ДБН В.2.4-2-2005) та потребують реконструкції відповідно до нормативно-правових документів.

Більша частина сміттєзвалищ експлуатуються з наступними порушеннями:

- відсутні проекти полігонів, документи щодо введення в експлуатацію, інструкції з експлуатації, щорічні технологічні плани організації робіт із захоронення відходів;
- не здійснено належне приймання і контроль відходів;
- майже на всіх сміттєзвалищах відсутній дноізолюючий захисний екран, що призводить до потрапляння небезпечних шкідливих речовин у ґрунти та підземні горизонти;
- відсутнє обладнання для вилучення та знешкодження біогазу та фільтрату;
- не здійснюються спостереження за станом забруднення ґрунтів, підземних вод та атмосферного повітря в районі полігону;
- відсутні дані про реальні обсяги накопичених відходів;
- відсутній належний збір та вивезення побутових відходів з населених пунктів, що призводить до утворення несанкціонованих сміттєзвалищ.

Побутові відходи, які утворюються в місті Одеса та прилеглих територіях, вивозяться на Одеське міське звалище ТПВ-1 «Дальницькі кар'єри». Сміттєзвалище розташоване близько 3 км від с. Великий Дальник Одеського району та близько 2,5 км від с. Нова Долина Одеського району, загальною площею 96,2 га.

ТОВ «КЛІАР ЕНЕРДЖІ-ОДЕСА» здійснює збір та організований відвід (примусове вилучення) біогазу, що утворюється при анаеробному розкладанні органічної складової побутових відходів з тіла полігону ТПВ-1 «Дальницькі кар'єри» через рухоми систему газопроводів і свердловин збору біогазу з метою його оброблення шляхом використання біогазу в якості палива для електрогенеративної установки.

З набранням чинності Закону України «Про управління відходами» від 20.06.2022 № 2320-ІХ, проведено роботу щодо корегування Регіонального плану управління відходами в Одеській області до 2035 року в частині приведення його до вимог чинних нормативно-правових актів. Згідно з розпорядженням голови (начальника) Одеської обласної державної (військової) адміністрації від 02.11.2023 № 917/А-2023 «Про утворення робочої групи з питань розроблення Регіонального плану управління відходами в Одеській області до 2035 року» Департаментом екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації відкориговано розроблений у 2021 році Регіональний план, який в установленому порядку подано для розгляду до Міністерства економіки, довкілля та сільського господарства України та Міністерства розвитку громад та територій України. На поточний час Регіональний план погоджено в Міністерстві розвитку громад та територій України в частині управління побутовими відходами.

Моніторинг довкілля

На теперішній час обласна система моніторингу функціонує з використанням існуючих організаційних структур суб'єктів моніторингу. Вимірювання стану довкілля виконують підвідомчі підприємства центральних органів виконавчої влади: Гідрометцентр Чорного та Азовського морів (моніторинг атмосферного повітря, радіаційний моніторинг), НДУ «Український науковий центр екології моря» (моніторинг морської води), Басейнове

управління водних ресурсів річок Причорномор'я та нижнього Дунаю (моніторинг води), Одеська філія ДУ «Держгрунтохорона» ДУ «Інституту охорони ґрунтів України» (моніторинг ґрунтів), ДУ «Одеський обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України» (моніторинг води і повітря). Департаментом у 2025 р. відновлено роботу 2-х постів спостережень за станом забруднення атмосферного повітря Державної системи моніторингу у галузі атмосферного повітря зон «Одеська», розроблено програму державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря зони «Одеська». НДУ «УкрНЦЕМ» та Державною екологічною інспекцією Південно-західного округу (Миколаївська та Одеська області) проводиться відбір проб води в морі з метою контролю стану морської води та вжиття превентивних заходів недопущення екологічної катастрофи в акваторії Чорного моря.

Документи дозвільного характеру

Протягом 2025 року Департаментом екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації опрацьовані наступні документи дозвільного характеру:

- видано 18 дозволів на спеціальне використання природних ресурсів у межах природно-заповідного фонду загальнодержавного значення;
- затверджено 3 ліміти на використання природних ресурсів у межах територій та об'єктів ПЗФ місцевого значення;
- погоджено 12 дозволів на спеціальне використання природних ресурсів у межах територій та об'єктів ПЗФ місцевого значення;
- підготовлено 48 висновків з оцінки впливу на довкілля;
- розглянуто 56 проєктів документів державного планування зі звітами про стратегічну екологічну оцінку;
- надано 152 дозволів на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами суб'єктам господарювання, об'єкти яких належать до другої та третьої групи.

